

בלי מורא-בלי משוא פנים

העולם

הזה

השבועון המצויר לאינפורמציה

בלרינה ובנקה ביג'ין
הדרך להצלחה רצופה עבודה קשה

השבועון המצוייר לאינפורמציה

רחוב נליקסון 6, תל-אביב (ליד תיאטרון "א"ה ל")
מחיר: 136 ש"ח
מחיר המדיניות: 26785
מחיר המדיניות: 26785
מחיר המדיניות: 26785

מחיר המדיניות: 26785
מחיר המדיניות: 26785
מחיר המדיניות: 26785
מחיר המדיניות: 26785

העורך הראשי:
אורי אבנרי
ראש המערכת:
שלום כהן

עורך משנה, כיתוב:
אורי סלע
מ"מ הכתב הראשי:
עמנואל סרת

חברי מערכת:
מיכאל אלמו, דוד ארנון, משה כנאטריס, יחיאל כשן, יחזקאל נבאלי, נצה נבלי, אופק סגנר, סילבי קשת

צירי שער:
שלמה בדרור, שמואל בק, שרנא חיל זאב ליסמן, סילבי קשת, סלע, סלע, סלע

מ"מ ראש מערכת ירושלים:
זאב הרץ
מנהל מעבדה:
דוד טחינ

מונטי ניקובס, גבריאל דנון, יוש מקסים סלומון, סופרי חוץ:
ראש המינהלה:
שלמה הררי

עורך משנה, תבנית:
הצלם הראשי:
דן ברנע

חברי מערכת:
מיכאל אלמו, דוד ארנון, משה כנאטריס, יחיאל כשן, יחזקאל נבאלי, נצה נבלי, אופק סגנר, סילבי קשת

צירי שער:
שלמה בדרור, שמואל בק, שרנא חיל זאב ליסמן, סילבי קשת, סלע, סלע, סלע

מ"מ ראש מערכת ירושלים:
זאב הרץ
מנהל מעבדה:
דוד טחינ

מונטי ניקובס, גבריאל דנון, יוש מקסים סלומון, סופרי חוץ:
ראש המינהלה:
שלמה הררי

מאמר השמעה אחד נגד העולם הזה או עיר-כיו. נראה ששני העתונים מחזיקים עובדים מיוחדים כדי לקיים מסע זה, דבר שיש בו מחמאה גדולה.

חוששני שרוב קוראי העולם הזה אינם קוראים את דבר והדור, ולפיכך אינם יודעים לאיזה תהום מסירת התגלגלו שני עתונים אלה, שהם אחרי ככלות הכל בסאונר רש"ר מים של מפלגה בעלת עבר כפואר, שיש הרבה מה לאמר לזכותה. הנה כמה דוגמאות: דוד גילה שאני שוגית את שמי כדי שלא יחשדו בי שאני ספרדי, ובר מקדיש חצי טור לרשימה שמסקנתה היחידה היא שהזקן שלי אינו אסתיטי ובא לחפות על חוסר גבריות. פקיד ממשלתי אומלל, שהעז לחלוק בפומבי כמה תשבותיו להעולם הזה, הולקה בתרוץ-ף בדבר, תוך איום שאם לא יכחיש מיד את אשר אמר, הרי אז... וכשאמר פקיד, אדם הגון וישר, עונה בכמה מלים מסויגות באם התי קפה חריפה עוד יותר, תוך דרישה שהפקיד יכול ארצה וינשק את הרגל הבועסת, אחת... אותה שעה נערכה מאחורי הקלעים במשרד הפנים פעולה מפלגתית שבאה לשכנע את השר לאסור את העולם הזה בכללו. כדי לתת תוקף לדרישה זו העתיק דבר מכתב של אחד מקוראי העולם הזה שהתקין את הממשלה בביתו, חריפים, בהעמיד פנים שהיה זה גילוי נעתה של המערכת. וכשכל זה לא הריץ, פירסם דבר כידיעה ראשית פריטים מגזר חיל, על כך שאנו מוכנים לשלם לעתונאים על מנת שיכתבו עלינו בעתונותם — כאילו לא כותבים די והותר על כל דבר שהעורר מטרות של המסע היא, כנראה, להכריח אותנו לרדת אל אותו בור השופכין ולהיאבק בו. צר לי לאכזב אתכם, חברים יקרים למקצוע, אתם ילדשורו בכור השופכין לבדכם מאו קיומו לא פירסם העולם הזה (אותו עתון פורנוגרפי, שפן ומלולכן) אף השמעה אי שית אחת, ואנו לא נתחיל בשיטה זו גם עכשיו. אנחנו משאירים את הסרחון לכם.

תשובת הציבור לאברי השופכין ניתנה השובע במחקר שערך הארגון חוקר שמעון סאטם, בדק בספריות הציבוריות מה יצא הביקוש של הקהל לעתונות השונות. התוצאות: העולם הזה עומד במקום הראשון בעתונות השבועיות. יתכן שתוצאה זו לא נעמה לזכר, שהוא מ"ל של שבועון אשר הביקוש לו, לפי אותו מחקר, קטן הרבה יותר. מחמאה שניה, ומשעשעת יותר, ניתנה על ידי מחברי העלון הקרבי של הצד האדום, במהדורה צה"ל, השם שמו בראש העלון סיס-מה שנלקחה מאחד המאמרים האחרונים ש"לנו: "דופקים את השחורים!"

תשובת הציבור לאברי השופכין ניתנה השובע במחקר שערך הארגון חוקר שמעון סאטם, בדק בספריות הציבוריות מה יצא הביקוש של הקהל לעתונות השונות. התוצאות: העולם הזה עומד במקום הראשון בעתונות השבועיות. יתכן שתוצאה זו לא נעמה לזכר, שהוא מ"ל של שבועון אשר הביקוש לו, לפי אותו מחקר, קטן הרבה יותר. מחמאה שניה, ומשעשעת יותר, ניתנה על ידי מחברי העלון הקרבי של הצד האדום, במהדורה צה"ל, השם שמו בראש העלון סיס-מה שנלקחה מאחד המאמרים האחרונים ש"לנו: "דופקים את השחורים!"

תשובת הציבור לאברי השופכין ניתנה השובע במחקר שערך הארגון חוקר שמעון סאטם, בדק בספריות הציבוריות מה יצא הביקוש של הקהל לעתונות השונות. התוצאות: העולם הזה עומד במקום הראשון בעתונות השבועיות. יתכן שתוצאה זו לא נעמה לזכר, שהוא מ"ל של שבועון אשר הביקוש לו, לפי אותו מחקר, קטן הרבה יותר. מחמאה שניה, ומשעשעת יותר, ניתנה על ידי מחברי העלון הקרבי של הצד האדום, במהדורה צה"ל, השם שמו בראש העלון סיס-מה שנלקחה מאחד המאמרים האחרונים ש"לנו: "דופקים את השחורים!"

תשובת הציבור לאברי השופכין ניתנה השובע במחקר שערך הארגון חוקר שמעון סאטם, בדק בספריות הציבוריות מה יצא הביקוש של הקהל לעתונות השונות. התוצאות: העולם הזה עומד במקום הראשון בעתונות השבועיות. יתכן שתוצאה זו לא נעמה לזכר, שהוא מ"ל של שבועון אשר הביקוש לו, לפי אותו מחקר, קטן הרבה יותר. מחמאה שניה, ומשעשעת יותר, ניתנה על ידי מחברי העלון הקרבי של הצד האדום, במהדורה צה"ל, השם שמו בראש העלון סיס-מה שנלקחה מאחד המאמרים האחרונים ש"לנו: "דופקים את השחורים!"

תשובת הציבור לאברי השופכין ניתנה השובע במחקר שערך הארגון חוקר שמעון סאטם, בדק בספריות הציבוריות מה יצא הביקוש של הקהל לעתונות השונות. התוצאות: העולם הזה עומד במקום הראשון בעתונות השבועיות. יתכן שתוצאה זו לא נעמה לזכר, שהוא מ"ל של שבועון אשר הביקוש לו, לפי אותו מחקר, קטן הרבה יותר. מחמאה שניה, ומשעשעת יותר, ניתנה על ידי מחברי העלון הקרבי של הצד האדום, במהדורה צה"ל, השם שמו בראש העלון סיס-מה שנלקחה מאחד המאמרים האחרונים ש"לנו: "דופקים את השחורים!"

תשובת הציבור לאברי השופכין ניתנה השובע במחקר שערך הארגון חוקר שמעון סאטם, בדק בספריות הציבוריות מה יצא הביקוש של הקהל לעתונות השונות. התוצאות: העולם הזה עומד במקום הראשון בעתונות השבועיות. יתכן שתוצאה זו לא נעמה לזכר, שהוא מ"ל של שבועון אשר הביקוש לו, לפי אותו מחקר, קטן הרבה יותר. מחמאה שניה, ומשעשעת יותר, ניתנה על ידי מחברי העלון הקרבי של הצד האדום, במהדורה צה"ל, השם שמו בראש העלון סיס-מה שנלקחה מאחד המאמרים האחרונים ש"לנו: "דופקים את השחורים!"

תשובת הציבור לאברי השופכין ניתנה השובע במחקר שערך הארגון חוקר שמעון סאטם, בדק בספריות הציבוריות מה יצא הביקוש של הקהל לעתונות השונות. התוצאות: העולם הזה עומד במקום הראשון בעתונות השבועיות. יתכן שתוצאה זו לא נעמה לזכר, שהוא מ"ל של שבועון אשר הביקוש לו, לפי אותו מחקר, קטן הרבה יותר. מחמאה שניה, ומשעשעת יותר, ניתנה על ידי מחברי העלון הקרבי של הצד האדום, במהדורה צה"ל, השם שמו בראש העלון סיס-מה שנלקחה מאחד המאמרים האחרונים ש"לנו: "דופקים את השחורים!"

תשובת הציבור לאברי השופכין ניתנה השובע במחקר שערך הארגון חוקר שמעון סאטם, בדק בספריות הציבוריות מה יצא הביקוש של הקהל לעתונות השונות. התוצאות: העולם הזה עומד במקום הראשון בעתונות השבועיות. יתכן שתוצאה זו לא נעמה לזכר, שהוא מ"ל של שבועון אשר הביקוש לו, לפי אותו מחקר, קטן הרבה יותר. מחמאה שניה, ומשעשעת יותר, ניתנה על ידי מחברי העלון הקרבי של הצד האדום, במהדורה צה"ל, השם שמו בראש העלון סיס-מה שנלקחה מאחד המאמרים האחרונים ש"לנו: "דופקים את השחורים!"

תשובת הציבור לאברי השופכין ניתנה השובע במחקר שערך הארגון חוקר שמעון סאטם, בדק בספריות הציבוריות מה יצא הביקוש של הקהל לעתונות השונות. התוצאות: העולם הזה עומד במקום הראשון בעתונות השבועיות. יתכן שתוצאה זו לא נעמה לזכר, שהוא מ"ל של שבועון אשר הביקוש לו, לפי אותו מחקר, קטן הרבה יותר. מחמאה שניה, ומשעשעת יותר, ניתנה על ידי מחברי העלון הקרבי של הצד האדום, במהדורה צה"ל, השם שמו בראש העלון סיס-מה שנלקחה מאחד המאמרים האחרונים ש"לנו: "דופקים את השחורים!"

המספרים שהכל היה שחור. אחריהם אומרים שנהל זה בסדר נמור. שהליו כנייהם — או ים...

יורחם גאון, חיפה
O Tempora או מור
שורש עברי

במקור 6 של ניוון העולם הזה, 831 כתבה: "לחשוריש אחת ולתמיד מלכם את האמנה וכו' נדמה לי שאמרתם את הניסן הנמור ממה שהיה כוונתם רצתם לומר לשורש, שהוראתה ללמוד שישנו ולא להשוריש, שהוראתה להכות שרש ז. מרים הלוי, ראשון לציון

להערת הקורא הלוי שרשים איתנים בדק דוק העברי.
בכך זאת — איזו מפלגה?
שכתי לך שבנליונות האחרונים שלכם נכרה נר מח הביקורת על כל דבר שהממשלה עושה. וזאת זה בסני שהמלך באמת הורע בצורה כה קיצונית או שמה החלטתם שלא כדאי יותר להיות אובייקט טיפיים?

ראובן הכי, חיפה
מתי תאורו כוח ונבונה בכדי להוריד מעל פניכם את אושה מסכת של אי-מפלגתיות ותודו על נטיותיכם לשמאל הקיצוני?

קורא ותיק, ראשון לציון
באותו זמן שנודה גם על השתייכות לימין הקיצוני ולמרכז הקיצוני.

שחור-לכן
פרסום המאמר השני בסידרה "דופקים את השחור" (העולם הזה 833) הרגיע במקצת את חששו רים" כי כל הסידרה עלולה רק להסית את בני עדות המורה לשנאת אחיהם האשכנזים. אם לא תגבילו את עצמכם לפירסום של מקרים בלתינעימים, אלא גם תמשיכו להסביר ולהתנער, עלולה לצמוח תוצאה חריפה מכל העניין — שאנו, "הלכנים", נביז קצת לרוחם של אחינו, "השחורים".

חיים לוין, תל-אביב
לצערכי. רוב האשכנזים. בלבוש פנימה. בל"ש שחור" רים", אם כי לא תמיד נובל כזה זה בשנאה ממש. הייתי אפילו מרחיק לכת ואומר שכשם שכמטט בכל ניו קים חוקר האנטישמיות, כן קים הבז לפסידים בארץ בלב חרבה אשכנזים.
לא אשעה אם אציין כי מידת הבז הזה עומדת ביחס הפוך למידת האנטישמיות. הידיעה וברוריותה של הנשוא. לא אחת עשיתי נסיון ות מיר הצדקה והוצאתה את השערותי. אפשר למדוד את מידת ההתנגדות גם לפי איוצות העליון: האני צדאכסכס פוששים כמעט למדתי מן הנגע. הוא הניז לבני עולים מרוסיה ובקרב ההתישבות העירי הברכים האשכנזים נקיים למדתי מהדגשה זו. הננועם ביותר בשנאה ובחרשנות עליונות כל-פי הספרדים הם הפולנים. ומבשרה זה השנאה והעליונות כה מושרשת ואפילו המתפרקים ודי אינטיגריטתם שבהם קשה להם להתחנך מהו. יתכן והייתה לכך הורא. כי הם עצמם היו נתונים לרדי פוח להשפלות על רקע של דת ונוע.

מנשה כהן, תל-אביב
הקורא ינאל לוין (העולם הזה 831) מוען כי עזיב את חיים הלוי שבני עדות המורה נמוכים ברחמים התבטבויות. דווקא עובדה זו צורכה לכר כן את, "הלי כנים" אליהם, ולא להפוך...

יוחנן גרוס, תל-אביב
אין לנמיר בעייה כזו. איש למשל נמנה על "השחורים" ואף פעם לא הנהשתי שמפלים אותו לרעה.

משה גלעד, תל-אביב
החילוקים — לא להננים. לא כל מנישי התה במנגנון הם שחורים. הרי במחזה שמו חולד לפניו המניש הוא לכן שלכננו... איזה התפללתי?

יצחק מרחתי, ראשון לציון
העולם הזה כבר ציין את המחזה בקומדיה מוצלחת.

האם נמיתם להעלות על הניפ שלכם טרמפ "שחור"? לא כי היו מנפצים לכם את הנוגות וכשהיו יורדים ותיים במקשים את התודה היו עונים: גם זאת הנכם חפצים?

צפרורה סג, חיפה
לידיעת הקורא צפרורה: המסעות לא נר פצו וכמה נוסעים אף אמרו תודה.

עצתי היא שתמצאו לכם נושאים אחרים למתי בה זאת כעית ההפליה שאירעו לעוד דור אחד. או במקרה הנדון ביותר, שני ידועות.

יפתח סג, תל-אביב
ובמקרה עוד יותר גרוע? מן האויז לפרסם חזות דמית של סוציאליזם וולוא דוקא ישראלים? כי הלל, מן הסתם, לב"י או לקיים משפט ציבורי שהיה פתוח למהל הרחב.

נסים טוקטלי, סדום
כל עוד מוכן אדם להימנע מכרעה עם בני עדות המורה ולהורות שוביניזם שותף לשל, אין לדורש ממנו שיקבלו גם בביתו כבן משפחה. הלא צרי כה לשאר לאדם הזכות לבחור לשם כך אדם הרי ציי לו דומה לו יותר...

נעמי שג, תל-אביב
היכן דופקים את השחורים? התשובה מצאתי באותו גיליון שבו הופיע האשלוין (העולם הזה 830) בין כל חברי המערכת, ציירי השערות וכו' מצאתי רק שנים שאפשר לדווקא לשכנע בהם כי הם "שחור" וזה זה מוטל כספק גדול.

מאיר רובינגר, ירושלים
סליחת, טעות יבספור. ישנם ארבעה.

העולם הזה
העולם הזה
העולם הזה

העולם הזה
העולם הזה
העולם הזה

העולם הזה
העולם הזה
העולם הזה

העולם הזה
העולם הזה
העולם הזה

העולם הזה
העולם הזה
העולם הזה

העולם הזה
העולם הזה
העולם הזה

העולם הזה
העולם הזה
העולם הזה

העולם הזה
העולם הזה
העולם הזה

העולם הזה
העולם הזה
העולם הזה

בחדש האחרון עזר 672 יחור
רוב לארץ והיגרו 754 יהודים
ממנה מחלת, הידיעה, בצורה
שעור לא היתה כדוגמתה ב
תולדות הישוב, הרימה את רא
שה המביער.

כדי לעמוד על הסיבות האנושיות ו החברתיות של הבריחה, השיל העולם הזה על חקטים סלומון, צלם המערכת הראשון שלה, לתתה על נקנס של ה יורדים והעוזבים בשעת ההפלגה מן הארץ על סיפון א/ק ירושלים, להמציא לנו את תמונות העוזבים ואת דבריהם.

בשבועי הכא יפרסם "העולם הזה" את הדו-ה המועזע של מקסים סלומון —

מדוע הם עוזבים?
דו-ה שאיש אינו רשאי לפסוח עליו בבואו להרהר על הצעירים לחיסיה הנגע.

הגנרל הפופולרי
זה זמן רב, בקרוא את העולם הזה, שמתי לב לכך שהגנרל המצוי מוחמד נביז אינו יורד מעל נכי עתונכם וביחוד מאד תהלתכם מביקורו בבית כנסת יהודי (העולם הזה 832). בו כזמן שהגנרל בכבודו ובעצמו עמד בראש הפולשים במלחמה נגד ישראל ואפילו נסצע בקרב — מי יודע איזו סוגיה יחיה?

מאיר ורסקמן, ירושלים
במדור אנשים (העולם הזה 832) הובא, אחרי הסיפורים הנלווים על הצלחות קומיות של אנשי סדר עזר, אומם, המערכת מציינת באומיותו לא נבדקה, אולם אצל קוראי העתון נשאר רושם שאני, בחיותי כסין, התעסקתי במכירת בנקאים מלאים מים רגילים כרפואה מסוימת.

כארי נמצאים הרבה אנשים מסביב ומסין שהיו באותו זמן בסין והם כולם יכולים לשנא את שברדכי המסביב לארץ-ישראל בשארתי בסין לשנא את לפי כשני יוירי ההסתדרות הציונית בסביב, כך משה נגזמסיסקי, כדי לארגן את ההסתדרות הציונית כי שנה שלמה הרדשתי לעבודה ציבורית זו עמדת בראש ההסתדרות הציונית, יסדתי וקורמתי שבועון ציוני מיוחד.

עבודה ציבורית זו לא נתנה לי את פרוטה של ריווח ואת דרכי לישראל עשיתי לא על חשבון ההסתדרות הציונית או עסקים מסחריים מלולכלים, אלא על חשבון שכר שקיבלתי מעבודתי הספרדי חוץ והוצאות על הספרות והשירה ברוסית.

אכנסר עזר, ירושלים
המערכת מצטערת כי הקורא עזר לא קיבל את הדברים ברוח אשר בה נכתבו. היתה זו, כמובן, אנקוסה בלבד, אחת מדבות שנקרמו מסביב לאישיותו.

עזר פרס ורתי
מאוד התפלאתי לכשנכתבתי כי המרט סמאימיש נבזל, כאחר הסורסים הרעים של תשי"ז, איזה טעם לכם במרסרם? כל מי שביקר בסרט זה נתנה פמש, רבט יוסף ארזון, צה"ל

מה אן, או לא.
מח מותר דומר?
נחמנו לקרוא, במדור לדעתי (העולם הזה 831) את המלים: "רק הנאצים סמנו של היטלר היושבים בממשלתנו..." מלים אלו נאמרו במש פטים הדורשים מעבר למסך הברזל ועל ידי יתר שגאוי ישראל. שביניהם נכלל שופרכם מחזן שחורר רדיו דמשי, שהממטה לשעכם היא להשכיח את היהודים (שאמם בתוכם) ככל האפשר ולרדוף עלי ידיו כן את הערבים.

כי ובמק, כפר גניס
א. כרובסקי, שדה עיב
מ. ארליך
המכתב המצוטט נגנח מאותו חופש שביוני כמו שכתב זה.

המכתב המצוטט נגנח מאותו חופש שביוני כמו שכתב זה.
זריות
החכירה המיוחדת על שערוריות זכרון יעקב (העולם הזה 833) עומדת על הרמה הנכונה של כל חקירות הקומות. אולם דבר אחד לא הבייתו: מרוע, במקום שגילה את כל העסקים המלובלים לא הועלה ישראל פישושיו בדגנה לפחות, למשל לדגנת חבר ועדת הביקורת של מועצת הפועל — וככדון?

ישראל קליין, חיפה
המיד שכתי שהעולם הזה הוא העתון היחיד ביותר במדינה, ביתור בגילויי מעשי שחיתות, מה קרה לכם הפעם שמאמרם (המצויין) לא יאחי מאשרי עתונתם אחרים?

יחזקל בל, תל-אביב
העולם הזה אינו נוהג לפרסם סאטמים על מעשי שחיתות מבלי לחקור את העניין על היסוד, לשאול את פיקם של כל הצדדים ושל הנאשמים עצמם. הוא מוכן להקרב בן הדור זות על מזבח האמת.

מולודוטורג הכונסו על-ידי בני עמם אסירי-העל לבית משונעים. מדוע לא זכר דניין הגדולים שבציירי ישראל לכי בוד דומה?

מתכון השבוע
לפי פינת הבית הלאומי כי קול ישראל:
קח גדי מצאן ברזל, נקה אותו יפה מכל מציאות נקה הוצא את מוסר הכליות, פזר מלת מסדום על פצעיו, הכנס זות על מזבח האמת.

היה היה איש מהראל (בדביל הבאים נא עלעל) שהיה, בלי לחשוש, מוחץ זרוע וראש — להנחיל השלום לתבל.

היה היה איש מהראל (בדביל הבאים נא עלעל) שהיה, בלי לחשוש, מוחץ זרוע וראש — להנחיל השלום לתבל.

היה היה איש מהראל (בדביל הבאים נא עלעל) שהיה, בלי לחשוש, מוחץ זרוע וראש — להנחיל השלום לתבל.

היה היה איש מהראל (בדביל הבאים נא עלעל) שהיה, בלי לחשוש, מוחץ זרוע וראש — להנחיל השלום לתבל.

היה היה איש מהראל (בדביל הבאים נא עלעל) שהיה, בלי לחשוש, מוחץ זרוע וראש — להנחיל השלום לתבל.

היה היה איש מהראל (בדביל הבאים נא עלעל) שהיה, בלי לחשוש, מוחץ זרוע וראש — להנחיל השלום לתבל.

היה היה איש מהראל (בדביל הבאים נא עלעל) שהיה, בלי לחשוש, מוחץ זרוע וראש — להנחיל השלום לתבל.

היה היה איש מהראל (בדביל הבאים נא עלעל) שהיה, בלי לחשוש, מוחץ זרוע וראש — להנחיל השלום לתבל.

היה היה איש מהראל (בדביל הבאים נא עלעל) שהיה, בלי לחשוש, מוחץ זרוע וראש — להנחיל השלום לתבל.

היה היה איש מהראל (בדביל הבאים נא עלעל) שהיה, בלי לחשוש, מוחץ זרוע וראש — להנחיל השלום לתבל.

היה היה איש מהראל (בדביל הבאים נא עלעל) שהיה, בלי לחשוש, מוחץ זרוע וראש — להנחיל השלום לתבל.

היה היה איש מהראל (בדביל הבאים נא עלעל) שהיה, בלי לחשוש, מוחץ זרוע וראש — להנחיל השלום לתבל.

היה היה איש מהראל (בדביל הבאים נא עלעל) שהיה, בלי לחשוש, מוחץ זרוע וראש — להנחיל השלום לתבל.

היה היה איש מהראל (בדביל הבאים נא עלעל) שהיה, בלי לחשוש, מוחץ זרוע וראש — להנחיל השלום לתבל.

היה היה איש מהראל (בדביל הבאים נא עלעל) שהיה, בלי לחשוש, מוחץ זרוע וראש — להנחיל השלום לתבל.

בוקר טוב חברים, השעה היא בדיוק חמש. לקום כולם לעבודה. נשארו עוד חמישה ימים לחג החומש והעבודה מרובה. בוקר טוב חברים, לקום..."

אנשי קיבוץ הראל סקחו את עיניהם. אתמול עבדו עד חצות ועכשיו — עוד פעם לקום. ילך לעזאזל מי שהגה את הרעיון להתקין רמקול על ביתן החשמל!

הם התלבשו, יצאו לחדר האוכל, הביטו בסידור העבודה, פיהקו, עסקו בעשרות ההכנות הקטנות של יום עבודה יצאו, מנומנמים עדיין לעבודתם. בצהריים כבר חזלו להיות אדישים; בערב בערו כולם ב"קדחת החור משי".

על קיר חדר האוכל תלוי גליון על המשמר האחרון. כמה חברים הביטו בו בחטף: עסקים בגבולות, ברית המועצות מדגישה את רצונה לשלום, ציבורי-המועלים לא ייכנע לקנוניות... בעיות חשובות ביותר.

אולם את אנשי הראל לא עניינו במיוחד. החדשות האמיתיות היו כתובות על עלון הרבה יותר צנוע — במשלט. הדף הקרבי של הקבוץ, "חברים". קרא העורך במאמר-פתיחה שהידהד כקול חצוצרה לפני הקרב, "ההכנות הולכות וגשלות. יש להגביר את הקצב, יש להתכונן לפעולה". ובמלים שהזכירו את ציוני-הגבורה של רדיו מוסקבה במלחמת העולם, המשיך הדף הקרבי: "נציין היום לשבח את החשמלאים. הם סיימו את מכסתם חצי יום לפני המועד. יהיו לנו לדוגמה".

את ההתלהבות של ארוחת הערב קילקל במקצת מרכז המשק. "חברים", הכריז, "הערב יש גיוס יוצאים לקטוף זיתים".

האזרחים מגיעים

כשנגמרו סוף סוף ההזרות, הניסויים, החיכוחים והגיוסים, כבר ירדה השעה מעבר לחצות; אנשי הראל הלכו לישון. האופטימיסטים הרדימו את עצמם ב"מהשבה: עוד יום עבר, עוד יום עבר..." הפסימיסטים חשבו: "עוד ארבעה ימים נשארו, עוד ארבעה ימים נשארו..."

לבסוף עברו גם ארבעת הימים האחרונים. יום החג הגיע ואתו מאות מוזמנים. ראשונים הגיעו צלמי היוםנים: הם רצו להספיק לצלם את הכל באור השמש. אחריהם בא הקהל. מגרש החנייה — שדה פתוח שעליו סומנו קווי סיד — התמלא מכוניות, אנשים כבגדי שבת שוטטו בכל פינה של הקיבוץ.

הם ביקרו בתערוכה, קיבלו הסברים ממרכזי הענפים, התפעלו משורות המוצגים והציורים. אחרים מהם הרחיקו לכת עד שרידי כפר כיח-גיון, על הגבעה הסמוכה, או חיפשו תארים בעצים שנשארו מימי הערבים. בערב הצי-

השכלים אינו
בנייה לפעמים

יחי ובוז

גי חברי הקיבוץ את התוכנית האמנותית ש' טרחו עליה משך שבועות. למחרת בבוקר התחיל קיבוץ הראל את שנתו הששית; החיים במשק חזרו למסלולם הוגל.

פייטרים ותותחים. היה זה רחוק מלהיות מסלול שיגרתו, כשם שקיבוץ הראל רדוק מלהיות קיבוץ רגיל בן המש. הוא הוקם בימי ההפוגה השנייה, כשוב משלט שתפקידו לחסום את הדרך לכביש בור-מה בפני הלגיון, שישב בלטרון, מרחק ארבעה קילומטרים בלבד. חבריו השתייכו להכשרות מגויסות של הפלמ"ח, ששירתו רחסי בות הנגב, יפתח והראל.

בן הרגע הראשון היה ברור אופיו הלוחם ש' הקיבוץ. אלה מאנשיו שלא היו "פייטרים" בפועל, היו תותחים רעיוניים, אנשי הנהגת תנועת השומר הצעיר שהדריכו את אלפי חברי התנועה בערים משך שנות המלחמה. תחת הדרכתם עברו נערים ונערות רבים שנועדו להיות הכשרות נח"ל וגרעניי התיישבות בעשרות משקים.

התוצאה: חמש שנים לאחר עלייתם לקרקע, עדיין חושבים חברי הראל עצמם כשויכים לתנועה, רואים את עצמם חייבים להיות מכ' שיר פעיל של החלוציות.

קיבוץ אינו סוף. הלחצות זה הוא הן קודה האופיינית ביותר לקיבוץ הראל, זיכרתה אותו בתואר המשק האקטיביסטי לדוגמה. אין כמעט הפגנת פועלים אחת שאנשיו אינם משתתפים בה. המפלגה קוראת להם להגן על אסיפותיה בירושלים ובתל-אביב, פעילי מטא"י באזור ירושלים לא פעם הצביעו עליהם כמארגנים לשביתות ולתביעות אנשי המערכת במסגרתו. בבית ערבי ישן, בבית

דאלס העקש

"השכלים אינו פשוט", "יחי האחד במאי", "הלאה דאלס", שותף הנאצים ו" אלה רק אחדות מעשרות הסיממאות המקשטות את שלטי-הענק של קיבוץ הראל. השלטים נבנו על ידי חברי הקיבוץ בעשרות הפגנות בתל-אביב ובירושלים, היכנסו עתה למחסן, באחד מבתי הכפר בית ג'ון הנטוש. בהפגנה הקרובה יבחר הקיבוץ בכרזות מתאימות.

דני קרוון (23), יליד תל-אביב וציירו המוכר של קיבוץ הראל, הוא אשר צייר את רוב שלטי הקיבוץ (מי-מין). דני למד ציור בכמה סטודיות ידועות, עסק בציור שלטים בשביל מפ"ם לפני שהצטרף לקיבוץ.

המעידים על פעילותם הרבה של אנשי-הקיבוץ.

הם אינם מסתירים זאת. "קיבוץ אינו מטרה סופית", הם מסבירים. "אסור לנו לצמצם את פעילותנו רק לתחומי המזון". גישה זו, לדבריהם, אינה פוגעת כלל בהתפתחות המשקית של הקיבוץ. פיגורו, לעור מת משקים אחרים בני אותו גיל, נובע מכך בות רבות אחרות. משך שלוש השנים הראשונות של קיומו, ישב הקיבוץ על משלט כמון, לא ניתנה לו כל אפשרות להקים משק קבוע. להתפתח.

משעבר למקומו הנוכחי והוקמו בנייני קבע, גילו חברי המשק, לתדהמתם, כי האדמה "עובדת". רצפות החלו מתפוררות כעבור כמה חודשים, סדקים ארוכים הסתמנו בקירות. הם נאלצו להוציא סכומים ניכרים ביציקת יסודות עמוקים יותר, בנו את צרי-פיהם על כלונסאות.

לרשותם עומדים 4500 דונם, אשר הענף העיקרי בהם הוא הפלחה. הם גם עורכים ניסויים בגידול טבק וירגיניה, ענף שעודנו חדש בארץ. בשנה הראשונה היו ההכנסות מהטבק טובות מאוד, השנה פחתו. גם בשאר הענפים החקלאיים חסר הנסיון שיש למשקים אחרים, כי עד עתה לא היתה התיישבות עברית באזורים דומים לשל הראל.

גיוסים בלי סוף. התוצאה הישירה היא רמת-חיים קשה. אנשי הראל כבר חיברו רשימה ארוכה של צורות העבודה הנוספות, שאין הקיבוץ מחזיר להם. ישנו, למשל, היום הארץ של העונות הנוערות. מלבדו קיים הגיוס הרגיל לעבודת-חקק חד-פעמית, גיוס בחור רים לפריקת מכונות, תורנות רגילה בחדר האוכל, תורנות להובלת חציר בלילה, שמירת חצי-לילה, התנדבות של ממש והתנדבות הנקבעת על ידי סידור העבודה.

אין כמעט חבר אחד שאין לזכותו כמה שבתות; קיימת אף תחרות בין החברים על

זהו דו-קרב בין אלו, החצרון, לבין דאלס, הפרד החדש שהקיבוץ רכש לא מזמן. אלו החליט כי הגיע זמן לרתום את דאלס לתפקידים היוניים, אך דאלס עקשן ככל פרד המכבד את עצמו. המאבק הראשון נסתיים בהפוגה זמנית.

צבי דקל, 25, יליד תל-אביב, לשעבר איש מטה הפלמ"ח, לא תמיד מחפשים את הדרך הקלה ביותר, יש גם דבר שקוראים לו אידיאל.

בת קבוצת שרפה, מדריכה בתנועת השומר הצעיר, שנשלחה לקיבוץ הראל יחד עם קבוצת נוער לעזור למשק החסר גרעין נוער, בעונה הבוערת.

אברהם רזקלי התכוון להיות מורה, הוכנס בינ-תים למטבח, בתפקיד האקזוטיות של שנתיים. וית-כן שיישלה לקורס בישול בויצי.

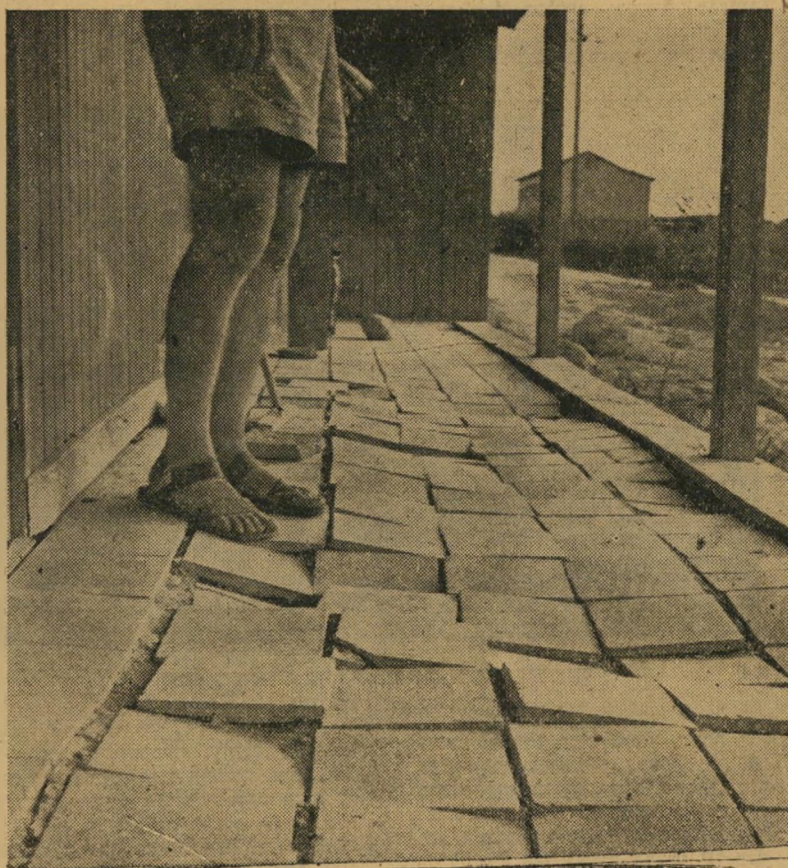
רות ברוך, האחראית למשתלת הקיבוץ, ילידת קרית חיים, חנוכה השו-מר הצעיר, שירתה כחובשת קר-ית בהראל במחמת השחרור.

ענת הצפרפה לקיבוץ עם קבוצת השומה שעלתה מפולין קבוצה זו, יחד עם קבוצה מהונגריה, היתה היח-דה שצורפה להכשרות המקומיות.

ארי ש. (שמעוניבין) הוא מרכז הועדה הפוליטית במקום. מגיל 17 הוא איש פעילה קיצוני. לזכותו נזכרות כ-מה תגרות ימים, למען האידיאלים.

תואר "מלך השבתות" כרע מחזיקה בו ניי-רה (56 שבתות). "כשבאה למשק" מספרים עליה, "היתה אשכול ענבים- כעת היא אשכול צימוקים".

הפעילות הפוליטית קדחתנית לא פחות. אין כמעט איש בקיבוץ שאינו משתתף בחוג רעיו-ני; שיחת הקיבוץ השבועית היא מאורע חי-שוב ביותר. הצגות סרטים מתקיימות רק פעם לשבועיים-שלושה. "זה אינו עיסוק תר-בותי מתקדם במיוחד", הם אומרים. הסרטים הזוכים בהערכה מיוחדת הם אלה המסופקים על-ידי ציוריות הדמוקרטיות העכמיות.

בעד ונגד. פעילות זו סיבכה לא פעם את הקיבוץ בחיכוחים סוערים עם חבריו ל-תנועה. בכל ועידה של מפ"ם או של הקי-בוץ הארצי קמים חברי הראל תובעים הגב-רת המתח ופעילות רבה יותר. הם הכריזו-מלחמה על האגף הימני של המפלגה, רואים בסייעת לאחדות העבודה גורם המעכב את התפתחות תנועת הפועלים. אפילו יחסם אל יגאל אלון, מפקדם לשעבר, צונן ביותר, בשל היותו איש הסיעה הימנית.

כאשר נפרד סנה ממפ"ם, ריתק אליו קי-בוץ הראל תשומת-לב רחבה ביותר. פרשנים רבים קבעו: אם הראל יצטרף לסנה תהיה לו מפלגה — אם לא, יהיה נטול כל כוח. מרכז מפ"ם שלח את מיטב מרציו לקיבוץ, חיכוחים ודיונים מלאו את כל שעות הפנאי — וחלק רציני משעות העבודה — של חברי המשק. לבסוף באה ההכרעה. באסיפת קיבוץ הור-קרא שלוש שאלות הרפרנדום שחובר על ידי מזכירות הקיבוץ הארצי.

האם אתה בעד קולקטיביות רעיונית?

בית נזק זה לא נגרם על-ידי רעידת אדמה או התפוצצות, כי אם על ידי האדמה ה"עובדת" של הראל, הנורמת לכקעים ברצפות. היה הכרח לבנות צריפים על כזונסאות

● האם אתה מתנגד לקיום סיעות בקבוץ, בקיבוץ הארצי, במפלגה?

● האם אתה מסתייג הסתייגות אידיאלי-לוגית ואידיאליזם מחטיבת השמאל ועומד עם התנועה במאבק נגדה?

מזכיר הקיבוץ הקריא את שכות החברים והם ענו, אחד אחד, על שלוש השאלות. איש אחד בלבד הסתייג מעמדת המפלגה, בתשובתו תל לשאלה השלישית. הוא עזב מרצונו את הקיבוץ.

הפרשיות אסורות. עויבה זו היתה אחת המעטות שהיו בהראל. בשנה הראשונה, עזב מספר ניכר מתוך 100 המתגוררים, עתה קטנה מאוד תנועת העויבה. לעומת המקיבל בקיבוצים אחרים, היא אפסית.

יחד עם זאת, אין מגיעים לקיבוץ חברים חדשים, חוץ מכמה בודדים. כל הקיבוצים החד-תיקים נאבקים עתה על קבלת הכשרות. תור-עת הנוער אינה יכולה לספק דרישה זו, שלא לדבר על הקמת ישובים חדשים. "הקרייריזם, הירידה הכללית במתח החלוצי, ההרגשה כי הקיבוץ גמר את תפקידו וכי עתה הכל ייעשה על-פי צוים של המנגנון, אלה הן הסיבות הגלויות למחסור בנוער חלוצי", אומרים אנשי הראל. "הסיבה הפחות גלויה היא גם ירידה מסוימת של המתח בתוך הקיבוצים, ודווקא בשעה זו ברור שיהיה דבר כזה. כי לא על ידי פשרות נמשוך נוער לחיי הקרבה ואידיל-ליום".

באווירה הצינית הכללית. דברים אלה נשמעים בלתי-מצאותיים. אולם אנשי ה-ראל מאמינים בהם אמונה שלמה. וכיום מע-טים מאד אנשים מסוג זה — אנשים המאמי-נים באידיאלים והמוכנים גם לעשנת משהי-ליום".

במאבקם הפוליטי משתמשים אנשי הראל כשיטות פלמחאיות בדוקות: הדירה לתוך שטח האויב. בתמונה: הפגנה נגד כפייה הכנסת במאבק שובת הרדיונות בירושלים

מוסא, אחד משלושה פוע-לים ערבים מאבו-גוש ה-עובדים ככנאים בהראל. הוא מרגיש את עצמו בבית, נכנס בחופשינות למטבח לחבר בגבני.

העם

התפטרות

עסקי המדינה התנהלו כרגיל. משה שרת ניצח על ישיבות הממשלה, החלטות נהגו קבלו, איגרות נוסחו. אולם פניהם של ראשי המדינה היו מתוחים מן הרגיל. סוד גדול הילך אימים במסדרונות: התפטרותו של ראש הממשלה ושר הבטחון, דוד בן-גוריון.

חופשה מזורזה. כבר לפני כמה שבו עות, כשיצא בן-גוריון לחופשה מזורזה, מבלי לקבוע לה גבול, התפשטה בצמרת העליזונה הרגשה בלתי נוחה. לא היתה זאת חופשה רגילה. על אף הודעות מפוצצות כי בן-גוריון מטפל בעניני בטחון, היתה האמת הפשוטה כי זו הפעם הראשונה מאז קום המדינה שהממשלה לא חזרה להפעיל את מנגנוני הביטחון. במקרה כזה בימים עברו, אלא שאשר את כל הטיפול המעשי למשה שרת — שעזר עליו את חמחם של רבים ממשרתי המדינה העיקריים.

אולם השבוע הגיע הקץ גם למצב לא-מצב זה. לא נשאר עוד כל ספק, אם לא ישנה בן-גוריון האחרון את דעתו, הרי יפוש מכל תפקידיו בממשלה תוך ששה שבועות.

שדושה ניהושים. סוד זה היה ידוע לרוב חברי הממשלה. אולם את הסוד השני לא ידעו אף הם: מה הגיע את בן-גוריון לצעד זה?

יודעי בן-גוריון, מזה שנים רבות, התחרו ביניהם בניחושים. העיקריים שבהם:

- בן-גוריון החל רואה את עצמו כדמות עולמית, החליט לדאוג מעתה בעיקר להבטחת מקומו בהיסטוריה. במקום לנהל ענינים שוטפים, רוצה הוא עתה לכתוב את תולדות ימיו בספר שהיהפוך למסמך לאומי גדול, יקבע את דמותו בעיני הדורות הבאים.

- בן-גוריון הבין שאין מוצא מן המיצר בו נמצאת המדינה. אין לו פתרון סופי לא בעיית השלום במרחב ולא ובעיית חוסר הבסיס הכלכלי למשק. הוא החליט לפרוש בעזרו בשיא הצלחתו, כמייסד המדינה, במקום להיזכר בהיסטוריה כאיש האחראי למצוקתה.

- בן-גוריון החל סובל יותר ויותר מקטנת מרעיו במפלגה ובממשלה, שנאמסו עליו, מקרים את דברו על כל צעד ושעל. הסתלקותו היא טכסית בלבד — הוא ייעדר משך שנה-שנתיים, יתן לחבריו להכניס את העניינים לבוקר, יחזור אז, כחשובה לקראת העם, כגואל וכמושיע.

המומחים הגדולים ביותר לא האמינו כי הפתרון הוא אחד ופשוט. סברו שהוא שילוב של כל שלושת הנימוקים. בסתר לבם עדיין האמינו כי הזמן, שהיה תמיד איש-מפלגה מובהק, ירחם ברנע האחרון על מפלגתו. אולם יותר ויותר כירסם בהם הספק — הפעם נראה שהחלטה היא סופית.

יורש העצר

החור שיוצא בצמרת המדינה והמפלגה עם הסתלקותו של דוד בן-גוריון (ראה לעיל) הוא עצוב. מעטים אורחי המדינה המחוררים

לעצמם באיוז מידה ריכוז בן-גוריון את ניהול עסקי המדינה בידיו ממש. הוא היה מרכז העצבים של כמעט כל עניני הבטחון, החוץ והמעורר הערבי. ענינים שהיו לא התעניין בהם, כגון עניני משק, היו שרונים במדינה באנדרלמוסיה מתמדת.

לפי הגיון הוחתק, היתה אדרת ראשות הממשלה צריכה ליפול על שכמו של שר החוץ, משה שרת. אולם איש כמעט אינו לוקח אפשרות זו בחשבון ברצינות. שרת אינו מצטיין בטכסיס מפלגתי וכמנהל עניני שטון, ורבים חבריו במפלגה המספקים אפילו-בכשרונו כמתווה מדיניות חוץ. הם רואים בו, לכל היותר, כוח-ביצוע טוב. בהעדר מועמד אחר במפלגה, ששיכלה תוך עשר שנים את כל מנהיגיה בעלי שיעור הקומה, מאליהו גולומב וברל כצנלסון ועד לאליעזר קפלן, יפול השלטון לתוך חיקו של בחירו האישי של בן-גוריון, פנחס לבון. אולם איש לא היה מאושר לגמרי בבחירה זו.

טכסיסן מדופלם. יתרונו העיקרי של "מהגוני" לבון — שהוא איש-מפלגה לפני

ריות של האומה — השלום עם הערבים וי צירת בסיס למשק עצמאי — לא תרם עד כה תרומה מכרעת. עיד לפני שבי. גיי פירסם את התפטרותו, מתגעגעים אליו רבים מאלה שגידפו אותו בגלוי ובסתר.

מנגנון

החווה לא יחודש

"קשה לעבוד במשרד הזה", קבע מתוך ייאוש המנהל הכללי של משרד המסחר והתעשייה, ד"ר שאול ליפשיץ, בעל שערות השיבה, הוא החליט, מחוסר ברירה, לצאת בקרוב לחוץ-לארץ, בתפקיד חשוב, בעל אופי בלתי ברור.

כשעבר משרד המסחר והתעשייה ליד ד"ר פרץ ברנשטיין, היתה משרת המנהל הכללי של המשרד אבן שואבת לא לעסקן אחר. ברור היה שברנשטיין, העסוק לא מעט בענייני הממשלה הכלליים ובבעיות מפלגתיות, לא יטפל בענייני היומיום של המשרד, יניח חלק גדול מעיצוב מדיניותו למנהל הכללי.

ראש-ממשלה-בדרך פנחס לבון (שמאל)

תוך ששה שבועות.

אישים לכללים רבים מחוגי היוזמה הפ"רית הוזכרו כמועמדים לתפקיד זה, אך ברנשטיין בחר בנשיא לשכת המסחר, ד"ר ליפשיץ, שהיה ידוע גם כמנהל מוסך פורד בארץ. הנבואות התאמתו חיש מהר, ד"ר שאול ליפשיץ הפך לשליט המעשי של משרד המסחר והתעשייה.

מצב נעים זה לא ארך זמן רב. ולמן סוואייב, נשיא הקוום של לשכת המסחר, לא הסתפק במקום רגיל בכנסת, פעל לאי שורו כהתשר המסחר והתעשייה. מינוי זה לא הבהיל את ד"ר ליפשיץ שחשב, בהתאם לנוהג בארצות הברית ובארצות אחרות, שמשרת תת-ישר אינה אלא תפקיד פוליטי. הוא טעה. סוואייב התבלט חיש מהר כאיש הברזל של המשרד. תפקידו של ד"ר ליפשיץ איבד את מעמדו המיוחד, שהיה תווה עם מעמדו של כל פקיד גבוה אחר. ד"ר ליפשיץ לא השלים עם המצב החדש, הודיע כמה פעמים על התפטרותו. אך מפ"ל, שביקשה למנוע שערווריה גלויה, החזיקה לפתור את הבעיה בצורה עדינה יותר, מצאה לד"ר ליפשיץ תפקיד מתאים בחוץ-לארץ.

בתום השנה פג חוקפו של החווה, שחתם בהכנסו למשרד. לפי כל הסימנים, לא יזכה החווה לחידושו.

מעוטם

כרם נבות בגליל

האיכרים המרוטים, זקנים ונשים, עמדו בפנים קפואות ועיניים דמועות בנגעה ממול.

התצלום: קיר אחרי קיר, באטיות מחלחלת, כרם נבות מסעני חומרי-הנפץ. כשירדה החשכה נמחק הכפר

מימין ח"כ מפא"י, אליעזר ליבנה

מתחת לפני השמים. רק תלי חרבות העידו שאי-פעם עמד במקום זה כפר פורה, בו מאות בשנים...

אין זה תאור זוועה מימי השלטון הבריטי בצפון-מערב הודו, או מימי השלטון האי-מלקי בלוב. שמו של הכפר היה בירעם, ולהלן שכן, עד לפני שבועיים, בצד הישראלי של הגבול הלבנוני.

טעות קטנה. קדם לפיצוץ פרשה טראגית שדמתה לכמה פרשות אחרות בישראל. איש רק הבדל אחד: כשר בירעם היה אחד משני הכפרים של העדה המארוניטית בארץ. המארוניטים מהווים כמחצית האוכלוסיה בלבנון השכנה, והם נחשבו מאז ומעולם ליהודים הגלויים היחידים של עם ישראל במרחב. מנהיגם, האפטריואך מובארק, היה המנהיג היחיד במרחב שדרש, לפני הוועדה המלכותית הבריטית, להקים מדינה יהודית. הודות למארוניטים לא השתתפה בלבנון במלחמת תש"ח אלא באופן סמלי, והיא היתה המדינה הערבית הראשונה שהיתה מוכנה לחתום על שביתת-נשק (אף כי חיכתה, למען הרושם, עד שמדינה אחרת, מצרים, תחתן ראשונה).

כפר בירעם נחשב תמיד לכפר אוהד ליהודים. כשכבש צה"ל את הכפר, בסוף 1948, לא ברחו אלף בניו, אלא התכוננו לחיות בשלווה במדינה החדשה. אחד מבני הכפר, עובד בתי-הזיקוק יוסף מונטנס, צעיר יפה ומשופם, נאסר, אך שוחרר כשהתברר כי הציל כמה עשרות יהודים, אותם החביא בביתו בשעת הפוגרום בבתי הזיקוק.

כעבור שבועיים הופיע בכפר קצין יהודי, הודיע: "יש פקודה שתוך 24 שעות לא נראה אתכם כאן. עליכם להסתלק ללבנון ולהתרחק מן הגבול לפחות מרחק של חמשה קילומטר". הכפריים חסרי-הישע צייתו לפקודה, אך באו אחר-כך במגע עם בכור שיטריה, שהיה אז שר המעוטס. שיטריה הורה שהיתה טעות: הקצין לא הבין את ההוראה שניתנה לו. הכוונה היתה שאנשי בירעם יכנסו פנימה לתוך שטח ישראל, יתרחקו חמשה ק"מ מן הגבול בתוך המדינה.

אנשי בירעם והוורו, שוכנו זמנית בכפר המארוניטי השני, ג'יש. הובטח להם שתוך זמן קצר יחזרו לבתיהם, ועל כך ניתן להם מכתב ממשלתי רשמי. הם ישבו וחיכו.

המצפון ניצל. אולם בינתיים עלה על אדמתם קיבוץ יהודי של השומר-הצעיר, בר-עם. הוא תפס את בתי הכפר ואת מרבית אדמותיו. רכושם של הערבים, שרוכזו בנזכר, חות באיכז המולדת הצבאי בכמה חתם, נעלם. באחד הלילות נתפסה על הכביש מכונית שהובילה חשעה טון ברזל, שנגנבו מן הכפר. ממקור אחד נודע שיושבי המכונית, אנשים ממעבדת סירה, החזיקו פתקה של מזכיר מפ"ם בחיפה.

במרוצת הזמן עבר הקיבוץ המפ"מי למקום אחר על אדמת בירעם. אנשי הכפר ניסו להתחפר עמו, לתת לו חלק מן האדמה, בתנאי ששארית האדמות תוחזרנה להם. נשאה פרי: גרעין שני של השומר הצעיר הקיבוץ סרב. גם התערבות במרכז מפ"ם לא התכונן לעלות על האדמה השדודה. יומיים לפני הפיצוץ נודע על כך למוסדות מפ"ם. היא לא הודיעה על כך לערבים. אך אחרי שהפיצוץ הושלם הגישה מפ"ם מחאה רשמית לכנסת. היה זה מעשה מחוכם מאד: מצפונה של מפ"ם ניצל, ואדמת הכפר נשארה ביד קיבוציה.

למחרת היום פרצו כל תחנות השידור הערביות במרחב בצעקה גדולה של שמחה לאיד. קל לתאר מה היתה ההנבזה בלבנון? היתה זאת פגיעה ישירה בלב המארוניטים. האפטריואך מובארק הישיש שחקן, לו דיבר יכול היה לצטט את דברי שר-המשטרה המפורסם של גפוליאון, פושה: "זה גרוע מפשע. זו טפשות!"

מסע ישראלה

באוקיינוס הפתוח

לאחר שבועות ארוכים של דומיה, שב: נשמע קולו של שלמה מנוחין, האלחוטאי של ישראל, על גלי האתר. אולם לא היתה זו תחנה ישראלית שקלטה את שידוריו. הידעה היתה קצרה: "עברנו את גיברלטר, ימצאים

המארוניטים הם שרידי עדה נוצרית קדומית, החושבת את עצמה לבת הציונים הקדומים, כפופה כיום לאפיפיור הרומאי.

צחוק בצד...

"דופקים את הירוקים!"

אנשים מול עוג'ה

הרוח כופפה את האנטנות הגמישות, קרעה לגזרים את המלים. נשמעו רק הברות בודדות: "עוג'ה... הפרת הסכם... התקפה ציונית... העולם הערבי... מחאה... אולטימטום..." הרוח שצפה ברחובות, הרימה פיסות עתונים שכותרותיהם זעקו: "העולם הערבי לא יסבול את ההתקפה היהודית!", "חיילים ישראלים תפסו עמדות בעוג'ה!"

הכעייה מים

הם התביישו קצת למצוא את עצמם במרכז ההתעניינות, כשסביבם מתגודדים צלמים, כתבים ואנשי א.ו.ם. הם לא הבינו מה כל הרעש, מדוע נסעו הלוח וחזור הגיפים הלבנים, מדוע שאלו כל העתונאים, שדמו לחיילים, שאלות רבות כל כך ותקתקו כה הרבה במצלמותיהם.

הם ידעו, כי מן היום הראשון לשבתם במקום לא שררה מנוחה סביבה. בטוסים מצריים חגו מעל ליישוב, צילמו צילומים אוויריים. מדי לילה ניסו ערבים להתקרב למקום, הסתלקו כשהבינו בהם השומרים.

הבדואים לעומת זאת, שרויים ביחסים מצויינים עם הישוב החדש. הם' באו פעמים מספר לבקש מים. המתיישבים קבלו את פניהם באדיבות, לא הניחו להם להיכנס למקום; הבדואים הם מסבט עזאמה, שבניו חשודים כמבצעי התקפות. מספר על שדה-בוקר ועל ישובים אחרים.

הבעייה העיקרית של הישוב הצעיר היא, כרגיל, מים. עד כה סופקו להם המים מעוג'ה עצמה, מקום בו ישנן מספר בארות. אך סיכויי המים במקום אינם רעים כלל: למרות

נציג מצרים בוועדת שבי... הנשק...
"האדמה זקוקה למים וזעה..."

הרוח נשבה בשיחים היבשים, הרימה עננים סמיכים של אבק מאדמת הנגב היבשה. הר סיני הרחוק נראה כעולה מענני האבק שהקיפוהו. השמים היו אפורים וטיפות ראשונות של הוירה ליחלחו את שפתיה היבשות של האדמה.

במרכז ההתעניינות

על גבעה נמוכה, הצופה על עוג'ה אל חפיר בה שוכנים 15 חיילים ישראלים עם 15 חיילים מצריים בקבוצת בתים אדומים וסוכות לבנות בצל אקליפטוסים, נולד ישוב חדש, שמו: גבעת רחל.

גבעת רחל אינה שונה בהרבה מישובים חדשים אחרים: קבוצה קטנה של צריפים, קבוצה גדולה יותר של אהלים, גדרות, מגדל תצפית ובו זרקור, וכן מקלחת, גאווה הקיבוץ. הבורת הנערים והנערות, שטרם הגיעו לשנות העשרים, אינה שונה בהרבה מכל קיבוץ צעיר אחר: אין הם יכולים להסתיר את שמחתם וגאווה על יישובם החדש, אינם חוסכים כל מאמץ לשכללו ולקדמו: בונים, מבשלים, מאכילים תרני גולות, מקיימים מוסך ובתי-מלאכה נוספים, נוסעים עצים.

• ביקבאשי (טנ'אדוף) סלאח גוהר

הקמת הצריפים בגבעת רחל
"אל תחשבו שאנחנו אידיאליסטים!"

שממתה של האדמה, מי התהום הם גבוהים למדי, דבר שהוכח בחקר מקורות המים לפני שנים מספר.

"על הגג!"

הסיכויים החקלאיים מעודדים גם הם: המקום גדוש שרידי

מתיחת תיל בגבעת רחל
...ואנחנו ניתן לה את זה."

זקוקה לו הוא מים וזעה, ואת זה ניתן. מלבד פלחה, נגדל גם עדרי כבשים ועזים. גם שאר חבריו היו במצב רוח מרומם. הם באו מארבע כנפות תבל, פרס ובולגיה, אפריקה, אנגליה וישראל; מצאו בכל זאת לשון משותפת: אהבת הנגב. אמרה גילה, נערה מאורקאית בת 19, בחיך מקסים ומבטא צרפתי: "אני כה מאושרת כאן! עד הגג! הייתם צריכים להישאר פה ללילה, הייתם רואים מה זה חיים. מדליקים מדורה, שותים קפה, שרים וגם רוקדים כמונו. אל תחשבו שאנחנו אידיאליסטים אנחנו פה פשוט מפני שאנחנו אוהבים את הנגב."

לדבר לא יאה

יוסף ברזני, המכונאי שחום הגוף, אישר את דבריה של גילה. יוסף הוא קרובו של משה ברזני, איש האצ"ל שפוצץ את עצמו, יחד עם מאיר פיינשטיין, בתא הכלא של הכובש הור. הוא נלהב לא פחות מגילה, אך מרשה לעצמו פתור להביע את התלהבותו: אין זה יאה לצבר. על גבעה אחרת, מרחק שני קילומטרים, עומדת שורה אהלים לבנים: משמר הגבול המצרי. הרוח נושבת בשיחים היבשים, מעלה ענני אבק עד לב השמים האפוריים.

בירה. בינתיים משלם הצרכן.

רפואה

רוצים לרסם

לא רחוק מנס'ציונה, על גבעה תלולה בצו הכביש הראשי לדרום, עומד בית ערבי גדול מוקף גנים ומדשאות. משך חמש השנים האחרונות, התחלפו דיירי הבית בקביעות: תחילתו לה השיקו הערבי שבנה אותו, אחריו פצועי הפלמ"ח שאוכסנו בו לשם הבראה, אחריהם גכי צה"ל שהיו זקוקים לשיקום רציני. ככל פגע שאחד מדיירים אלה היה צריך לעזוב את הבית, החזירים המרוחצים, עשה זאת באי רצון מובהק, כמעט בכוח. כעת יושבים בו 58 חולי שחפת, הנמצאים בטיפול של משרד בריאות. הבית, העומד בגובה רב, מוקף כולו מרפסת רחבה, מאוורר היטב, מתאים במיוחד לחולי ריאות. רופאים ומומחים רבים, שביקרו בו, היו תמימי דעים כי זהו המוסד הטוב ביותר בשטח זה בארץ. גם האווירה השוררת בו, אווירה שאינה מזכירה כלל בית-חולים סדיר, הנה גורם חשוב בהבראת החולים.

שוב: צריך לעזוב. לפני שבוע, באו הבשורה הראשונה כי הדיירים הנוכחים יצטרך כולל לבנות בדרך אשר בה הלכו קודמיהם. מ שיד הבריאות הודיע כי הוא מתכוון לחסות את המוסד.

לחולים היתה זו הודעה מדהימה. הם מבי (המשך בעמוד 10)

אם נצטרך לכתות רשת (אוויריות) על פני כל שבועת המים!"

המשקה

אם תרצו, אין זו עברה

"היה הכרח לחוקק חוק נגד קרטלים." אמר בקול נמרץ ובמבטא יקי אופייני שר החקלאות, פרץ נפתלי, למאזיניו הדוממים, מפא"ניקים מכל הסוגים. בקול בטוח פחות הוסיף: "אלא שביצעו לא יהיה קל. באי מריקה דרושות להקמת קרטל פעולות מסובות, כות, שאינן יכולות להיעלם מעיני החוק, בעוד שכאן די ששני יצרנים יחליטו על כך בארוחת צהרים משותפת."

הוא לא הגזים בהערכת הקשיים: הנסיון הוכיח, שהוקים אשר אינם פופולריים ביותר על שני חלקי הקואליציה אינם ממהרים להקטל (בניגוד לאחרים). בינתיים, מתפשטת במדינה מכת הקרטלים — שיטה, בה עושים יצרניו של מצרך מסוים יד אחת, מחסלים את ההתחרות ביניהם עלידי חלוקת השוק וקביעת מחיר אחיד.

זמן קצר, קרח חינוך. משך שנים רבות, כל זמן קיומם של הפיקוח והיקצוב, זכרונם לברכה, הרעיון היצרנים עולמות, תבעו לתת להתחרות ולניווט החופשית לשפר את הטיב ולהוול את המחירים. כאשר, בגלל שניוני המוצב הכלכלי, ניתנה להם ההזדמנות לכך, היתה התוצאה מורה

באטלנטי, בדרך לפורטוגל" היא הועברה על ידי חובב רדיו יווני.

מאז הוקלט השידור האחרון ממרסיי, לפני חודש ימים, השתדלה תחנת הרדיו המיוחדת ברמת-גן למצוא את עקבות הסירה. בני ברוך שטיין, האלחוטאי האחראי לתחנה, אף התקשר עם חובבת רדיו במרוקו, ביקש ממנה לשאול בכל עיר הנמל, לאורך חופי אפריקה הצפונית וספרד, על שלום הסירה. בהחזרה נענתה, אך הודיעה כי לא הצליחה למצוא את ישראלה.

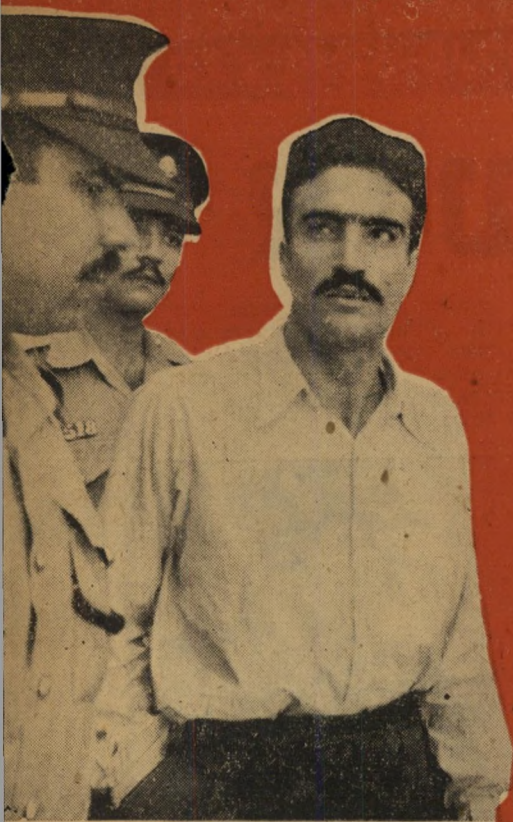
מוכרחים לתפוס אותה. אולם בעוד שהודעות אלחוט לא נתקבלו (אולי מחמת תנאי אקלים בלתי-נוחים), שלחו אנשי הצוות ידיעות למערכת העולם הזה, אשר תחת חסותה ובניזמתה הפעילה הוחל המסע סביב הער' לם. הנה חלק מכתבם האחרון:

"את ראש השנה והתגים בילינו בברצלונה כאורחי קרב הראשי של הצי האמריקאי הש-שי. מצינו גם חובב רדיו ספרדי, עשיר כקורי. הוא מימן לנו שהיה נעימה מאוד בעיר הקסמים הזאת, ואשר לבחורות — אל תשאלו!"

בסוף השבוע נצא שוב לדרך. עוד לא הי' חלטנו אם לרדת לאורך התוף האפריקאי, ישר, או אם לשוטט מעט לאורך חופי פורטוגל, שני המקומות מושכים ומעניינים — וזמן לא חסר לנו ביותר."

עד אשר תתקבל הידיעה הבאה, הבטיחה האלחוטאים כאן לתפוס את הסירה, "אפיפי"

דעה בגרוש

משך שנתיים פעלה כנופיית פושעים. שהמשטרה מייחסת לה 4 מעשי רצח לפחות. רק הודות למקרה נחגלתה הכנופייה עליידי מאסרו של אחר מחבריה הפחות חשובים. פעולתה המהירה של המשטרה. שהונצחה עליידי צלמי "העולם הזה" הובילה לגילוי כל המעורבים בחבורה. שכראשה עמד גבר צעיר. יפה מראה. בן 26. שמואל לוי ערוסי (שמאל). העובדות שנתגלו. צער אחרי צער. הסירו את הלומ מעל המחוזות מסמרי השער שהתרחשו בבית הבודד בחולות בתיים

לוי וסאמיר הגיחו את הזקן על המטה. סאמיר חיפש בכיסיו, מצא ארנק בו נמצאו 70 גרוש בשטרות ניר ומפתחות חדרו. הוא העביר את כל הכבודה אל כיסיו שלו.

אז סגר לוי את כל החלונות והגיף את התיירים. סעדי הונח על הרצפה. לוי יצא וחזר עד מהרה כשבידו חבל עבה, מאלה ששימשו קודם לכן לתליית הכבשים. החבל נכרך סביב צווארו של סעדי ולוי, יחד עם קילאני, משכו בו בכל כוחם.

"זה בסדר!". עלי סוכר עמד נדהם בדלת. לכן לא ציפה, הוא צעק: "מה אתם עושים! הפסיקו!". אך נאמר לו לסתום את פיו ולשכוח את כל מה שראה, משום "שאם תוציא מלה, יהיה גם סופך כסופו". קילאני שהתעייף מן המאמץ, עזב את החבל, פינה את מקומו לסאמיר שהמשיך במלאכה. לבי סוף כרע לוי ברך, הגיח את אוזנו על לבו של הזקן, קם ואמר: "זה בסדר".

קילאני טיפס לעליית המטבח ובעזרת לוי וסאמיר משך את הגויה לתוך העליה. לוי פתח שנית את החלונות, קרא לנשים להיכנס, ציווה עליהן להכין ארבע כוסות תה. קילאני הורה לרבעה להביא לו לבנים נקיים. הוא רצה להתקלח. כלי האוכל הוסרו והחבורה ישבה לשחק בקלפים, עד רדת חשיכה. רק כשהיה החושך עבה למדי כדי להילת בטוח מעין הרע, יצא סאמיר למסור את המפתחות למאסרי.

בגדי שבת, זמירות שבת. רק במקרה הכהין שובנו של סעדי, סאלח עבדאללה גירבועה, קולע סלים וידידו הוותיק של אחמד, במוחמד מאסרי, שעה שהתכונן להיכנס אל החדר, לקצור את היבול. הוא עצר אותו, דרש לדעת איפה השיג את המפתחות. כשלא התקבלה שום תשובה מספקת, החליט סאלח לאפשר למשטרה לשאול שאלות נוספות. בעזרת השכר נים נלקח מאסרי אל תחנת המשטרה הקרובה.

סאמיר ראה שהמשחק הגיע אל קיצו. הוא מיהר אל לוי כדי להזהירו. הוחלט לחכות עד הבוקר. המשטרה עלולה לארוב במקום וכל תנועה חשודה תהרוס הכל. הגויה נשארה בעליה וכל החבורה שכבה לישון.

בשבת בבוקר, כמנהג גוברני יהודאין, באו אורחים לביתו (המשך בעמוד 14)

מאת עמנואל פרת

מבעד לחלונות בית-משפט השלום בתל-אביב, אשר היה מלא עד אפס מקום קהל סקרני, שעצר את גשמתו מרוב התרגשות, הסתננה אל האולם הנעימה הפשוטה של הוואלס לשופן. היה זה לוי מזור לסיפור רצח מוזעזע שנפרש לפני שופט השלום עמנואל ידיד-הלוי בשבוע שעבר.

זו היתה החוליה האחרונה. הסיום העגום, לשרשרת פשעים המיוחסים כולם לחבורה אחת, שזכתה, בפי העתונות, לשם מוזעזע "רצח בע"מ".

במקום מסויים, אנשים מסויימים. רוח ערב קרירה ונעימה נשבה כאשר ישב עלי נגיב ראשיד סוכר (24) על מדרי גות השער ברחוב מס' 60 ביפו. מוחו היה ריק ממחשבה. היה זה סימו של יום ללא מעשה. ממש כמו אתמול וכמו מחר. לפתע הבחין שמישהו קורא בשמו. הוא הרים את עיניו וראה את מוחמד שרם אל-מאסרי ערבי גבוה, עבות גבות ועבות שפם, שקרא לו מקרן הרחוב הקרובה. היה גלוי לעין שמוחמד רצה לדבר אתו ביחידות.

מוחמד שאל את עלי אם הוא מכיר את הסבל הזקן אחמד אברעי-סעדי. עלי הכיר אותו, כמובן: הוא היה שכנו משך שנים. מוחמד התבונן מסביב, לחש לעלי שאצל סעדי מוצנע סכום זקן של כסף. הוא עצמו, במו עיניו, ראה אותו שעה שהביא לו את בגדיו לפני חודש ימים.

כאשר נדלק לשמע צליל הכסף, שביב אור בעיניו של עלי, פרש לפניו מוחמד את התוכנית כולה: אם יקבל על עצמו עלי להביא את סעדי למקום מסויים בבתי-ים יקחו אנשים מסויימים את מפתחותיו של הזקן, ישיגו בעזרתם את הכסף. כפרס על עזרתו, היה על עלי לקבל 200 ל"י.

מתחת למזרון, פרי עמל. למחרת בצהריים חיכה עלי לסעדי בגן הקטן, הסמוך לבית החולים דגני. הכל סודר: נאמר לסבל שיש לפרוק מכונית בבתיים. בעלי המטען מעוניין נים מאד שהפירוק ייעשה לפני היכנס השבת (היה זה יום ששי) והם מוכנים לשלם היטב. סעדי הסכים ברצון: הוא אמנם זקן, אך עדיין כוחו במתניו. כל חייו עבד, וכל אשר נצבר מתחת למזרנו הוא פרי עמלו.

עלי חיכה בקוצר רוח. לבסוף הופיע הזקן. הם לקחו טכסי. נסעו לבתיים, לבית קטן העומד על החולות השוממים ברחוב הרב קוס, מאחורי בית הספר מורח.

את הדלת פתח שמואל לוי ערוסי, גבר גבוה ושחרחר, בן 26. בחדר היה אדם נוסף, ערבי בשם פאריס סאמיר שהעניף מבט חודר בסעדי, נהם בשבועות רצון. לוי שאל אם זהו הסבל שהוזמן כדי לפרוק את המכונית. כן, זה היה ראש.

בבלוקון: שלוש נשים. לחדר נכנס אדם נוסף: ערבי צעיר, בעל מבנה חסון, שער מסולסל וגווז ועצמות לחיים בולטות. היה זה אחמד קילאני. לוי אמר שהמכונית לא הגיעה עדיין ובזמן הנותר, אין כל סיבה מדוע לא ישבו לאכול. קילאני הלך למטבח, להכין את האוכל, ולוי יצא החוצה אל בלוקון קטן, סמוך לבית.

בבלוקון ישבו שלוש נשים: רוזה, שמדת שגובהה לא עלה על מטר, בעלת שש אצבעות בכל אחת מידיה הקטנות, רבקה דהרי, נערה תימניה בריאת-בשר, אהובתו של קילאני ואחת המארחות בבית-הבושת שפתח לוי בביתו, וסוניה (קלסונד, לפי כינוייה) מנטיין הקטנטונה, בת ה-16, אילמת למחצה ומפגרת בשיכלה, עולה חדשה מטריפולי. היא הובאה אל לוי על ידי בעלה (היא לא ידעה אפילו לומר איפה גרו) ומאו נשאר רה שם, כיבסה את בגדיו של לוי, עשתה את עבודת-הבית ושיעשעה את לקוחותיו.

טעם לווי מזור. לוי הזהיר את הנשים שלא תעזבנה את הבלוקון לפני שיקרא להן. הוא לקח כוס חלב וחזר לאני שים שחיכו לו בחוזרו, כבר הגיש קילאני את האוכל. סעדי היה בעל תאבון בריא, כראוי לפועל טוב. הוא נהנה מן המזון ושתה שתי כוסות תה: הראשונה בחלב. השניה ללא חלב,

התיעצות

בהפסקה משוחח סגנורה של רוזה, נתן קנת (ימין), בידידות עם התובעת, בעוד שע. מ.מ. שלמה שווארץ מתכונן לעדותו. למטה: כלב-משטרה פרינץ במקום הפשע עם שנים מחוקרי המשטרה.

עדת-המלך דה

רבקה דהרי, הצביעה על בור השופכין אליו נזר קם מברר חיסונו נעיתו של חשדי האומלל.

העדות

ראיתי אותם דרך החלון! אמרה בעדותה רבקה דהרי (ימין), עדיהמלך מספר 1 במש" פט רצח בע"מ. פניה הפיקו שגאה עזה כלפי אהובה לשעבר, אחמד קילאני ושאר בני החבורה. לא פחות ממנה היתה מלאת שגאה סו" ניה מנסיך, בת ה-16, האילמת למחצה. את דבריה כמעט שאי אפשר היה להבין, אך דבר אחד היה ברור: היא סבלה קשות תחת ידי החבורה, שנהגה להתעלל בה ולהשתמש בה למטרות שונות, החל מכביסה ועבודות בית, וכלה בשיעשוע האורחים למיניהם.

הגמדת

רוזה לוי ערוסי, אשתו האר" מללה, הגמדת, של הנאשם מספר 1, הובאה לבית הדין בליווי שוטרת. גם היא היתה טרגדיה בפני עצמה, שאהבתה לשמואל לוי, הצעיר ממנה ב-14 שנה, הובילה אותה, בעקביות גורלית, לחיים אומללים בתוך חבורת פושעים. רוזה, בת לאחת המשפחות העשירות בתל אביב, נישאה לערוסי למרות רצון הוריה שמלכתחילה לא בטחו בחתן הצעיר, העדיפו לרשום את הבית על שם אמה של רוזה. בתום המשפט זוכתה עלידי שופט השלום ידי-הלוי, מחוסר הוכחות.

המקום

בחולות השוממים של בתיים עמד הבית המפ- תורי, שמשך שנים התחוללו בין כתליו פשעים מקפאיים, מבלי שאיש מן הסביבה ידע על כך. משהובאה רוזה למקום, בשעת חיפוש המשטרה, כרעה על ברכיה, יבכה, חיכתה שיחזירו אותה אל תוך כתליו של בית הסוקר. שנעמו לה יותר מאשר הזכרונות הקשורים ל בית זה, בו עברו עליה סיוטים נוראים בהקיצ, יחד עם רבקה וסוניה, אחיותה לצרה.

הנאשמים

כשכונו הצלמים את עדשתם אל הנאשמים, סובב הנאשם מספר 1, שמואל לוי ערוסי (ימין, למעלה) את פניו, קיווה שלא יונצחו על הצלוליד. לידו: אחמד קילאני הנאשם מספר 2, שהבית בעד" שה, כמו בשופט, באדישות גמורה. כשכבלו את הנאשמים, בתום המשפט, כדי להחזירם לסוהר, ביקש פאריס (במרכז) לא לכבלו, בו בזמן שנאשם מספר 4, מוחמד שרם, ביקש ללכת לביתו, ממנו נעדר כבר זמן רב, להיות משוחרר בערבות.

הראתה למשטרה דברים אחרים: את השאר גלתה המשטרה בעצמה

נעליים אלה הורדו מרגליו של סעדי אחרי הרצחו והוסתרו עלידי רבקה.

במקום זה היה תלוי החבל, שהוסר ביום הרצח, שימש כלי מוות, בו מצא סעדי את קיצו.

בעזרת דחפורים נחפר כל השטח מסביב לבית, בחיפוש אחרי גוויות נוספות. הן לא נמצאו.

בחפרה בידיה כתול, גילתה למשטרה חפיות סט מרדים. אותה הסייגה קודם, בבוא המשטרה.

הידור בספורט פולבר ספורטיבי בשני צבעים בעל צווארון גבוה ושרוולי ראגלן, אחד מדגמיו הרבים המיועדים ליצוא של אלד

עדינות צבעונית טווז לבן בעל פסים אדומים ושחורים, שעורר התענינות מיוחדת בגלל מקוריותו, מתאים למטרות שונות.

פשטות עדינה חולצה מכופתרת מצבע ירקרק, עם צעיף צבעוני אוצא מן הכיס. יכולה בעדינותה להתחרות בכל חולצה.

(המשך מעמוד 7)
רים היטב את שאר המוסדות לחולי-ריאות בארץ וקשה היה להם להאמין כי הממשלה תרצה לסגור דווקא את הטוב שביניהם. לא זו בלבד, אלא שיש כמה שבועות חיו תחת הרושם שבית החולים שלהם עומד להיות מוגדל על-ידי הערכת חולים נוספים מבית חולים אביחיל הירושלמי.
 בית-חולים זה נמצא במרכז העיר, במגרש הרוסים, ואנשיו, היוצאים לעתים קרובות, ללא כל ביקורת הערה, מסכנים את בריאות הציבור בסביבה. צריך ענקי חדש, שהוקם ליד בית השייר, נועד, לכל הדעות, לאסוף 40 מחולים אלה, בעוד שהשאר היו נשלחים

למוסדות אחרים. אלא שלמשרד הבריאות היו תוכניות שאיש לא הצליח לברר מה טיבן בדיוק. הוא נתן להנהלת בית החולים הוראה להעביר אנשים לבתי חולים אחרים, מדי התפנות בהם מקום. החולים הודיעו כי יסרבו לעבור.
איפה ההגיון? משך השנתיים האחרונות, ירד מספר הנגועים בשחפת בארץ במידה ניכרת. אולם עדיין נחשבים 330 חולים שתחפנה מיטה עבורם וכל יום שהם נשארים בחוץ, עלולים הם להעביר את מחלתם לאחרים. אם, בכל זאת, מצא משרד הבריאות לנחון להקטין את היקף הטיפול בחולי-שחפת, רצוי היה, לפחות, שיחכה לשובו של ראש המחלקה, ד"ר יעקב חסים, שיצא לחוץ-לארץ. וגם אז הגיוני יותר לחסל מסד שאינו עומד על הגובה, מאשר את גאותו רופאי הריאות בארץ.

משפט

הרמב"ם בסך

השופט ד"ר יפת למ, שבהיותו חבר הכנסת הראשונה מטעם מפא"י הצטיין כי ריבוי הצבעותיו נגד מפלגתו, היה עוסק מאד בשעת חופשת הקיץ: הוא ישב ולמד ביסודיות את כל הרמב"ם. היתה לו לכך סיבה מספיקה: לפניו היה מונח משפט לא גמור של איש ואשה, שהעניו להיות נשואים זה לזה למרות העובדה המחפירה שהאיש הוא כהן והאשה — גרושה. שמואל טרייבוש, גבר שזוף וכחול-עניים בשנות הארבעים החליט לשאת את עליזה, הבלונדינית ותכולת העיניים, עוד לפני שנים רבות. בעיני הרבנות, היתה זאת אהבה בלתי-כשרה לחלוטין: גרושה או אלמנה, אפילו אם היא יפהפיה אסורה לכהוננים. כי תחליף, הציעה להם הרבנות סידור, המותר לפי חוקי הדת: הם יינשאו, אך יחיו כי נפרד. הווג החליט לוותר על הטכס, להסתדר, איכשהו, בלעדי.

בעיני החוק ריזוק. השנים חלפו בשלום ושלחה, עד שיום אחד הגיע לאוזניו של טרייבוש שימוע של הרב הדסאי הזקן, ש' הוכר על-ידי שלטונות המנדט בשעתו, אך לא על-ידי הרבנות הראשית, עם קום המדינה. הרב הישיש ידע, כנראה, את אחד החוקים שלא היה ידוע לרבנות, הסכים להשיא את הווג עבור המורה הלומה, הכתובה נחתמר, החופה נפרשה, והטבעת הושמה.

הצרות התחילו כאשר משרדו הרישום סרבו לרשום את הנישואים. עד לשבוע שעי' בר היה טרייבוש, בעיני החוק, ריזוק ועליזה גרושה. טרייבוש החליט להתייעץ עם עורך דין, שלמה זקהיים, אשר החליט, אחרי שעיין בפרטים, שישנם סיכויים טובים לזכות בדין. המשפט נסגר לטיפולו של השופט למ.

המקצוע: גידול חזירים. היועץ המשפטי של משרד הדתות, ד"ר דוב בר, טען ש(א) יש לחשוב את העדים לנישואין כבלתי מהימנים; (ב) המקרה הוא מחוץ לסמכותו של בית-המשפט האזרחי, שיד תהיה הרבני. טרייבוש עצמו, אחד מ' חשובי העולם במשפט, המטיר בר עשרות שאלות, עשה הכל כדי להראות לשופט כי הוא עד בלתי-מהימן. אך טרייבוש עמד כי מבחן, השיב גלייות וישרות על כל שאלה. כולל השאלה בדבר מקצועו, שהתשובה עליה היתה: מגדל חזירים.

הנימוק השני נדחה על-ידי השופט, שסבר כי אפילו חוק הנישואין והגירושין החדש אינו מוציא מסמכות בית-המשפט מקרים מסויימים. אחרי קריאת כרכים כה רבים, פרי עטו של הרמב"ם, ידע ד"ר למ כי נישואין בין כהן לגרושה, האסורים לפי התורה, שרי רים וקיימים עד לגירושין מחודשים. לפי חוקי התורה מותר, במקרה זה, להעניש את הכהן, אם יסרב להתגרש, בקנס או במאסר. ד"ר למ לא לקח על עצמו את התפקיד, הכי ריז שהנישואים תופסים, לעת עתה. ד"ר בר מתכוון לפנות לבית-הדין העליון, אך טרייבוש בטוח בנצחונו, שהושג כבר. על כל צרה שתבוא, החליט הוא, עליו לי' שבת ללמוד ביסודיות את הרמב"ם.

ספרות

מות המתור

המו"ל הוא אדם חשוב: הוא המחליט, למעשה, מה יקרא הקהל ומה לא. סופר שאינו מוצא מו"ל, דינו נחרץ לשבת, אפילו אם הוא גאון. יתר על כן, שמה הטוב (או הרע) של ההוצאה קובע לעתים קרובות את יחס הקהל אל הספר.

בארץ המצב בשטח זה עגום למדי. כל ההוצאות הגדולות משועבדות למפלגות. שי' לא תסכמנה לעולם להדפיס ספר מבלי לקבל תעודת-הכשר מפלגתית לגבי הסיפור, או לי' מו"לים שמרניים, שטעמם הספרותי נקבע לפני שני דורות — ונעצר מאז.

שמרן פורץ גדר. השבוע התקבצו כמה מאות אנשים לפני בית בשדרות ח"י, תל-אביב, עברו על פני גופתו עטופת-שי' חורים של המו"ל נחום טברסקי. הקהל כלל את כל הגאורדיה הוותיקה של הספרות הי' עברית, אולם נראו בו גם פניהם של כמה מן הסופרים הצעירים הידועים ביותר, שי' אינם ידועים דווקא כחולכים בתלם. היתה זאת תמונת-סיוע נאה למפעלו של אדם שי' היה מעין מתווך בין שתי המשמרות. כוחותיו הפועל הצעיר היה טברסקי ציוני אדוק, ואלם יחד עם זאת ידע, כמו"ל פרטי, להעריך את התקומות הטעם הציבורי. הוא הוציא לאור, מלבד ספרים מכובדים שמי' עטים קראו אותם, את רוב הספרים הפופולריים שזכו. מאז המלחמה, לתפוצה של רבי' בות טפסים.

יחד עם זה ידע טברסקי לוותר על רווח פרטי, בשעה שנדמה לו שספר מסויים חותר תחת הדברים שהוא האמין בהם. אם היה מתקדם בעיני השמרנים, הרי היה שמרני למדי בעיני המו"לים החדשים שצצו בשנים האחרונות, ידעו לתת לקהל את מה שרצה.

תערוכות

רוח במסג גופה

לפני מותו בארצות-הברית, בקיץ 1940, קבע זאב (ראש בית"ר) זיבוטנסקי כי הוא מרשה להעביר את גופתו לארץ, רק אם יצא המדינה היהודית בכבודו ובעצמו יצאה על כך. עד היום לא מצא הנשיא את ההשקפה הדרושה לנסח ולחתום על צו כזה. אולם מערציו של זיבוטנסקי אירגנו, השבוע, תחליף: במקום את גופתו הביאו, לציבור הישראלי, את רוחו של מנהיגם. באולמות מוזות זאב התל-אביבית נעשה הכל כדי להחיות את האיש: העט הנובע שלו, הפנס, מדיו קצקין הגדוד העברי הי' ראשון, לוח של כלים מתחרות שהוא חיברו כדי לסמן על עבודתו כמשורר.

מעניינים יותר אף ממוצגו זיבוטנסקי עצמו, היו המוצגים שהעידו על דרך תלמידיו — ביהנים של בית"ר בסין וזיבוטנסקי המדים האדומים בהם נחלה עולה-הגדרום קשאני, איש אצ"ל. התערוכה היתה די מעניינת כדי שהמבקר בה ירגיש כי דרך חייו של זאב זיבוטנסקי היתה מעניינת הרבה יותר.

אופנה

תשובה מתוחה

כששומעת נערה את שריקת ההתפעלות הראשונה לכבודה, היא ממלמלת בכעס מעי' שה "חמור" לשורק, לא שוכחת, יחד עם זאת, להתחבא באתו רגע את הסודר שלה, להגניב מבט מזוויות עיניה לתגובת המערץ המצפף.

אם, הסודר הוא מצמר משובח, משיגה המתחזה את התוצרה הרצויה — הבלטת והדגשת הקסם הנשי בחלק זה של הגוף. אם הצמר הוא גרוע, מתקבלות התוצאות הפוכות. עם הלבשה והמתחזה, מתרחב הסודר מאבד את צורתו ואת מטרותו. בדירתה הנאה ברחוב דבורה הנביאה בי' תל-אביב, ערכה אלזה אופריכט, תופרת ידועה ויועצת אופנה לבתי-האופנה הגדולים ביותר בארץ, תצוגת סודרים, פרי דמיונה ושרטוטיה. אלזה אופריכט, אשה גבוהת קר' מה ואצילת כראה, התנצלה באנגלית בפני אורחותיה, עתונאיות בעיקר, על העברית שלה, ובעברית על האנגלית שלה, העבירה בטרקלינה, המרוהט בטעם רב, שתי דוגמיות, חנה קליין ואביבה, לבושות במיטב תוצרתה. הדגמים, שהציגו בפשטות מהי' דרת ובטעם המעודן, נראו יפים עוד יותר על גופית הדוגמניות, שהתנועעו כהן, נתנו לכל אורחת את האשליה שבדיוק כך יראה הסודר גם עליה.

עד לפני שנים מספר לא נחשב הסודר כ"לבוש" לנשים. הוא נועד בעיקר למטרות ספורטיביות או בלתי רשמיות. נשים שהיו מעויות לבוא בחורף למסיבה או נשף לבדו שות סודרים, היו נתקלות במבטי חמלה

* הוא שניהל את המערכה להקמת הספר הצד השני של המטבע, מנע את חופעתו.

ובזו של חברותיהן.

לא מכבר נוכחו יצרני האופנה שהסודר מחמיא לאשה יותר מכל חילצה אחרת. בעוד שחולצה, "בורחת" מן החצאית, מס' תירה עליידי כך את חיטוב הגזרה, המושג לעתים במאמצים רבים, חתכת כאילו את הדמות לשתיים — הרי הסודר יש לו מעלות רבות. הוא (גם) מחמם. צמוד לגוף, ועי' קר' שוטים קטנים ובלתי מופדזים, אפשר להפכו ללבוש מהודר ומועיל למטרות שונות.

הבעלים, שעד עתה היו מקבלים את הת' שובה, "יקרי, אשה לעולם אינה קופאת בשמלה חדשה, לגבות המורמות בתמיהה על שמלות וחולצות דקות, יקבלו מעתה את התשובה, "יקרי, כל כך קר לי", כשיס' תכלו בנשותיהם הלבושות בסודרים (לעתים) בשני מספרים קטנים (מדי) החינניים של אלזה אופריכט.

צנזורה

זהירות: הטפה דתית

האדונים של הוועדה לבקורת סרטים וכי' חוות הדעות: על הבד מולם התהלכה התגלמות הנצרות והמיסיונריות עצמה: ריטה היינורט, כוונותיה הדתיות היו כה שקר' פות, ממש כמו בגדה. היתה סכנה שאפלי ילדי ישראל טהורים ותמימים ילכו בעינים פקוחות אחרי רגילה החשופות, ישר לשמד. שלומית, סרט קולומביה הוא כידוע, הי' תפרט המקובל של הוליווד המכיל בתוכו ויטאמינים עם הברית החדשה, מוגשים על גוש צללויד, זה בצד זה. לפי האגדה הנוצ' רית הידועה תבעה שלומית, בת הורדוס, את ראש יוחנן המטביל, מותר מחול שבעת הצעיפים שלה, שבסופו היא נשארת ללא צעיפים ככלל.

הליבויד העדיפה להשביע את רצונם של אוהבי המין והברית החדשה, עשתה את שלומית לאהדת וחלוצת הנצרות, הרוקדת את הריקוד המפורסם רק כדי להציל את ראשו של המטביל. בסוף הריקוד היא נש' ארת, בניגוד להיסטוריה, בצעיף אחד דקיק והמון עדיים.

הוועדה האדוקה דנה באיסור הצגת הסרט בגלל תכנו המיסינריות המובהק. מעריציה של ריטה היינורט שחששו כי ריקודת הנועז בסרט ייפסל על ידי הצנ' זורה — יוכלו לנשום לרחחה. הפעם נצחה הרוח את הגוף. הוועדה בכלל לא שמה לב לריקוד.

הסיבה שסרטי הקרן-הקיימת טרם צונזרו בחוץ-לארץ בגלל אפיים ותכנים היהודי הי' מובהק, נעוצה אולי בעובדה כי שחקניות העיקריות הן פרות, שאינן מסוגלות, משום מה, להדיח קתולי נאמן מדתו.

הווי

כל ישראל יש להם חלק

בירושלים גילו פקודי הקרן הקיימת, בי' בואב לקבוע מקום למנוחת עצמותיו של מייסד הקרן צבי הרמן שפירא, כי חברות הקדישא של העדות השונות פלשו מכל הצד' דים לחלקה שנועדה לקבורת גדולי העם בלי בד, קברו בה מתים סתם.

הוכחה בולטת

בתל-אביב התלוננה עעירה בפני המשטרה כי נאנסה, כנראה, לפני חמשה חדשים, הר- גישה בכך רק אחרי שבטנה הגיעה למדמים הנראים לעין.

חובת קדחת לתענוג

בחיפה קיבלה המשטרה הצבאית פקודה לעצור אדם שלא התייצב לעתודות בתמרון, עצרה אותו במיטת אשתו, גילתה רק כעבור יומיים כי המשחמט האמיתי התייצב בניתיים והעצור שלה אינו אלא ידיד משפחה.

הארץ

כדאי לה לעשות דבר מה לחידות הי' יחסים עם רוסיה (מעריב).

משה פלץ, חיפה

פתרון, למשל.

שמואל לוי גולד ב-1927 בתימן. עלה

ארצה לפני 12 שנה (הבקר).

מוני כהן, חיפה

17330. שנה לפני לידתו.

כן הגיעה קבוצה בת 60 צעירים כי' ארצות הברית וקנדה יוצאי תנועת "זה'

בונים" (הארץ).

ש. כ. תל-אביב

השם "דולארונים" היה מתאים יותר

שתי תשובות. לא

סיפר אורי קיסרי, סופר הארץ ומעריב ועורכו הראשון של העולם הזה, שעה שמסר את דעתו על אורח זה, אשר שהה בישראל ולמד את בעיותיה: "אצלנו בצרפת היו שני מדינאים גדולים, הנוצרי ראמון פואנקרה והיהודי **ליאון בלום**. כשהיה על פואנקרה להשיב פני אדם ריקם היה אומר: "לא, מפני ש..." בעוד שבלום היה משתמש במלים, "לא, אבל..." מורו שהיהודים בישראל למדו, כנראה, דווקא מן הנוצרי, ושכחו את חוכם כחו של היהודי."

גם פיקחותו של אלוף **מישה דיין** הוער כה כראוי, לא לשבח, עליי עורכי השבועון הקאריירי אחר טענה, שכונה את האלוף, כי מאמר על חודות שביתת-הנשק, בכינוי "השועל הערמומי".

שתי טפות מים

כשנאלץ שיעירו ("שייקה") אופיר, לש" עבר הרוח החיה בצייזבטרון לפרוש בגלל נתוח בכרר מתפקיד החמור בהצגת הקאריירי נאסר אידן, החליפו תלמידו לפנטומימה, **אריבא**, בנו של הסופר יוסף אריבא, בתפקיד השתקני. שחקן צעיר אחר, בהבימה, יהודה אפי **רונן**, שנשא לא מזמן לאשה את אורי **שוקן**, בתה של המזרחית יוספה שוקן, יצא יחד עם אשתו למסע לימודים בבריטניה. שעה שילמד הוא משחק, תעסוק אולי, בעלת הקול הערב, בלימוד זימרה.

מוסיקאית אחרת, הפסנתרנית פנינה וייז סמך, הידועה לקהל בשם נעוריה **פנינה זלצמן**, ארוכת השער ושחורת-העניים, נר אתה השבוע עסקה פחות בנגינה, יותר בטיפול בבתה הראשונה, בת השנה יאירה, שנקראה על שם אחיה יאיר, חלל מלחמת תש"ח. אמרה הפסנתרנית בגאווה: "זוהי היצירה היפה ביותר שביצעתי עד כה."

שתי הנאות

להפתעת חבריו, קרא והבין **ליאונרדו** (ירמיה) **ברנשטיין** (ראה תיאורו) חוב השער וגלהב התנועה, מברק כעברית, שנש" לח אליו מייד ישראלי. כשראה את מבטי ההתפעלות, העיר ברנשטיין בחיוך: "אין דבר שאני אוהב יותר, מאשר לקבל מברק כעברית. רק דבר אחד נוסף גורם לי תענוג: לראות חיוך או שוטר ישראלי. במדעים". אורחת אחרת בישראל, הסופרת הבלונית **דינית מרתה לגהורן**, אשתו לשעבר של הסופר האמריקאי הנודע, המועמד השנה לפרס נובל, **ארנסט** (למי צלצלו הפעמונים) **האמינגווי**, גילתה התעניינות בלתי רגי לה בפלילים ישראלים, ישבה מרותקת ל מקומה כל שעת המשפט של חבורת רצח בע"מ (ראה רפורטגיה).

אמרה סגנית פרקליט המחוז **ויקטוריה אוסטרובסקי-כהן**, התובעת באותו משפט, לעיתונאי שביקש לשוחח אתה באחת ה הפסקות: "אנחנו איננו זקוקים לפרסומת. הלכות באים אלינו ממילא."

מהגה אחרת נהנה (או סבל) **יגאל** (דוד גבר) מוסינזון, שיצא מהצגת הסרט מאז נער זרת כשעיניו מלאות דמעות. אמר הסופר: "אינני בוכה על דברים שבמצאות. אך אני ברה לבכות בקולנוע".

תשעת עקרונות ההפיכה המצרית הנשר יוצא למלחמה

במרחב

נגדי המשטר, ואז באה התשובה: "בצידי לילה קדחתני, עצר הצבא את גדולי המשטר הקודם. פעולה זו, קיווה, תשמש אזהרה ל דגי הרקק.

נגיב נערך מן הישיבה. כעבור ימים אחדים נערך נגיב, בפעם הראשונה, משיבה של מועצת ההפיכה. הדבר התפרש מיד כי קרע כינו לבין יוזמיה האמיתיים של ה הפיכה, שצירפו אותו אליהם רק כאישיות מכובדת. בקהיר החלו מדברים על הכרות דיקטטורה של גמאל עבד אל נאסר.

תשעת העקרונות של תנועת השיחרור הלאומי (ראה ציור), שהיו עיקר התעמולה משך חודשי הראשונים של המשטר, היו שוב נושא לויכוחים. "עקרונות אלה*", אמרו מצדדי נגיב, "סובים לימי שלום. עתה אנו חיים בימי היום ויש קודם כל להבטיח את קיום ההפיכה. נשר השיחרור חייב עתה להיות עוף טורף. לכשיחוסלו אויבי האומה יוכל שוב להיות סמל של יופי וכוח שליו".

קוויט אללה והזהב

אם אללה נתן לך, תן גם אתה, לפני שיבוא אחר ויקח בכוח. פתגם ערבי

שייך עבדאללה סבאח, אמיר קוויט בחס" די אללה, הנו איש מלומד, מכיר פתגמים ו הלכות אולם כאשר אללה, באמצעות חברות הנפט האנגליות והאמריקאיות, נתן לו זהב רב, שכח השייך את דברי הפתגם הנודע. השבוע בא אחר ולקח ממנו הכל בכוח.

האשם במעשה הבלתי-ידידותי זה הוא בן דודו של האמיר, שייך עבדאללה מובראק, מפקד המשטרה של המדינה המדברית שעל חוף המפרץ הפרסי. הוא השמיד מלים נבו נות, טען שהאמיר אינו פועל למען עמו ול מען הערבים. אולם כל רועה גמלים מעון ועד בסרה ידע כי עינו של מפקד המשטרה היתה נעוצה בכסומו ההגון (60 מיליון ל"ש) הזורם מדי שנה לקופות האמיר.

שאר מדינות ערב לא התרעמו במיוחד על המעשה; רובן שנאו את האמיר סבאח על כי הגורל העיוור בירך אותו ברכה כה מוזת הבת. במיוחד שמחו הלבנונים: "זהו גמול הגורל", אמרו. "אילו היה מתעניין בעוננים של הפלסטים מארץ-ישראל ותורם למענם כמה מיליונים פעוטים, היה אללה עומד ל צדו ברגע זה."

כדי להבטיח לעצמו את עזרת אללה — ומדינות ערב — הבטיח האיכאם החדש לת מוך תמיכה מלאה בליגה ובמיוחד בפליטי פלסטין.

יריות הבריטית או בבתיים מצריים. לרוברט סין ניתנה סמכות גדולה יותר עלידי ממשל תו והוא הסכים מיד לעקרון פינוי התעלה. הבלדיהדעות האחרים יושבו במהירות רבה. המצרים היו מרוצים ביותר, פירסמו הודעה שהם מחכים כל רגע לחתימת ההסכם הסופי. נשארה רק בעיה אחת קטנה לפתור. אולם החתימה לא באה. הבעיה הקטנה נפתרה, במקומה צצו בעיות חדשות. המצרים לחצו, איימו — האנגלים התחמקו. מי לינזון נשמעו רמזים: האנגלים אינם מאמינים ביותר ביציבות המשטר של נגיב (ראה להלן). אינם מוכנים לחתום על חוזה וחתני עם ממשלה העלולה, לדעתם, ליפול כל רגע.

"אם לא יגיעו האנגלים לידי החלטה מיידית", היתה תגובתו של עבד אל-נאסר, "נפ" סיק שוב את השיחות וננקוט בצעדים ממ שיים יותר. נמאס לנו לחכות".

מוות ביד רחבה

מעל לכל דבר הודק ציור של נשר גדול, שכפיו פרושות על הקיר הלבן: סמל תנועת השיחרור הלאומי של נגיב. מתחת לציור, על כמה מורמת, ישבו שישה קצינים, חברי ביה המשפט של ההפיכה. כשך שישה שבועות הופיעו, בזה אחר זה, גדולי הארץ מאתמול, נוגשים וחורדים, לשמוע את גור דינם מפי השלטון החדש.

המשפטים הגדולים של קהיר היו הסימן הגלוי הראשון כי לא הכל חלק במצרים. ה משטר של נגיב, שהוציא להורג איש אחד בלבד עד כה, חילק עתה פסקי דין של מות ופאסר עולם ביד רחבה. היה זה נסיון לש בור את התנגדותם של שליטיה המסורתיים האמיתיים של מצרים: בעלי האחוזות וצמי רת המנגנון הממשלתי.

הצבא הא הוער. משך 15 חודש ניסו אנשי ההפיכה לזכות בשיתוף פעולה מצד אותם האנשים. תחילה נראה כי הצליחו: הפופולריות האדירה של נגיב ואנשיו בקרב ההמונים היתה כזו שאיש לא העז להראות כל התנגדות להם.

אולם עוד לפני שפארוק עזב את הארץ, החלו לעבוד נגד נגיב. עיקר כוחם היה כי כפרים; שם היו אדונים מוחלטים על הפל חים, רצונם היה חוק ברול. באופן שיטתי, התעלמו מהוראות התיכנון החקלאי של ה ממשלה החדשה; כעבור חודשים שררה אנדרלמוסיה מוחלטת במערכת האספקה ה מצרית. הצבא נטל על עצמו להשליט סדר, אך כוחו של בעל האחוזות היה גדול יותר. בערים נשמעו לחשי ההתמרמרות הראשונים נגד נגיב.

צמרת המנגנון הממשלתי, שראתה את מעמדה מתערער עלידי הצפת משרדי ה ממשלה-בקציני צבא, הצטרפה אף היא למת

פועל במפעל מיסר לאריגה, בשל חלקו בהסתת פועלים לשבות ולהפגין נגד המשטר.

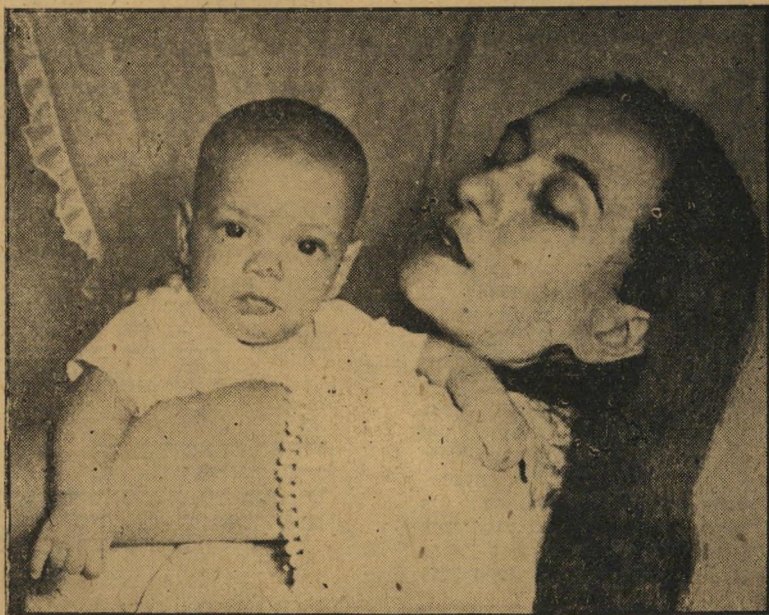
מצרים

נמאס לחכות!

23 פעמים, משך חדשים וחצי, התישבו נציגי אנגליה ומצרים לארוחת ערב חגיגית הראשונה התקיימה ב-30 ביולי, בארמון ה שגריר הפאקיסטני בקהיר. "הוא הזמין את סיר רוברט האנקיי, נציג אנגליה במצרים, הציע לו להביא עמו גם את גנרל בריאן רוברסטון. "היתה מסיבה ידידותית", אמר השגריר, "יבואו גם כמה ידידים מצריים". חמש דקות לפני הזמן כבר היה האנקיי, לבוש בחליפה לבנה, בבית השגריר. אחריו הגיעו המצרים בצוותא: גמאל עבד אל-נאסר, מתלבד פאזי, שר החוץ, ועוד ארבעה מחב רי מועצת ההפיכה כולם בחליפות ערב או רחיות. אחרון הגיע רוברסטון, לבוש חליפה אזרחית אפורה.

משך כל הארוחה לא הזכיר איש את תעלת סואץ או עניינים עדינים דומים. האורחים, שנפגשו לאחרונה לפני חודשים, עת הופ סקו השיחות ביניהם, שוחחו על דברים שיג רהיים, שיבחו את המטעמים ההודיים המיו חדים שהוגשו להם.

האנגלים מתחמקים. אחריו האוכל, התפצלו לקבוצות קטנות. רוברסטון, הצטרף לשר החוץ המצרי, הראה לו מכתב, ניש לעבד אל-נאסר על המרפסת הגדולה, המש קיפה על הנילוס, הראה לו אותו מכתב. בשעה 11 בלילה נפרדו האורחים. היתה זו השיחה הבלתי רשמית הראשונה. מאז נפגשו לעתים קרובות ביותר, בשג

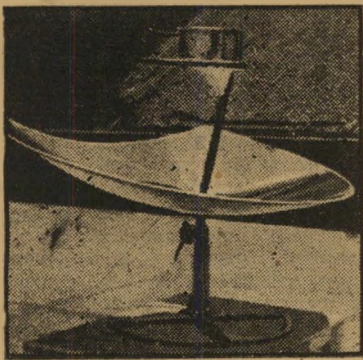

פסנתרנית פנינה ויאירה וייסמן היצירה היפה ביותר

כמו צעיר בזבזן, שירש הון מהוריו ומ' בזבזו אותו בחודש אחד על נשפי הוללות, מוציא העולם, צעד אחר צעד, את כל אוצ' רות הפחם והנפט העומדים לרשותו. כל גלון בנזין המוצא על ידי בעל מכונת הוא אבידה שאינה חוזרת. מאין תיקח הא' נושות ואצורות כוח חדשים, אחרי שיאול ה' מלאי המצומצם (יחסית) שבבטן האדמה ? את התשובה לשאלה זאת מחפשים אנשי המדע בקדחתנות בשלושה מקומות שונים. האחד מהם, פירוק האטום, נוצל עד כה על ידי האנושות רק למטרות הרס ומלחמה. על השנים האחרים מתקבלות, מפעם לפעם, ידיעות מעודדות.

דומה לזכוכית מגדלת. את המקור היסודי לאנרגיה שעל פני האדמה, כדור ה' שמש, ניצלה האנושות, באורח פרימיטיבי, משך דורות רבים. אך המדע המודרני אינו מסתפק באפיק פתוח על גבי אבנים לוהטות, מחפש ניצול חרשתי אמיתי של חום השמש. השיטה ביסודה, דומה לזכוכית המגדלת בעזרתה עושים הילדים חורים בגייר. למט' רות נכבדות יותר הקים פרופסור פליקס טרומפ, בפרפניאן שבצרפת מגדלי ענק, ב' הם נקבעו 516 מראות קעורות, המרכזות את חום השמש לנקודה אחת, מאפשרות ל' היתך 1/4 טון ברזל תוך שעה.

בארצות מפותחות פחות, כמו הודו ויש' ראל, אין המהנדסים מהלכים בגדולות, מחפ' שים לפחות שימוש ביתי יעיל לחום השמש. בעוד שלפני זמן קצר, הודיע המהנדס החלוני ישר על המצאת תנור-שמש ביתי שימשי

תנור בישול בחום השמש - פיתוח על אבנים, לא מספיק.

אשר יכנס בקרוב לייצור המוני בעזרת מש' קיעי הון דרום-אפריקאים, קבע ג'והרלאל ניהרי, ראש ממשלת הודו, בביתו מכשיר בישול קטן ופשוט, המאפשר לארצו לחסוך הרבה חומרי דלק, כדוגמה לבני עמו.

זול הרבה יותר. מהנדסי ניו-יורק הע' דיפו לחפש מקורות אחר, בתהומות האד' מה. מפעל-ענק לייצור גייר דחה את הצעת חברת החשמל המקומית לספק לה כוח, הודיע שהוא מתכוון לקבל את הכוח ממקור זול יותר: מעיינות רותחים המחומומים על ידי הלבם הלוהטת שבבטן האדמה. יספקו לו בק' רוב קיטור בלחץ גבוה, יניעו את הטורבינות המייצרות חשמל.

בני-בני-בני-בניו של הדור הנוכחי היו שמחים לשמוע שאבות-אבותיהם חדלו לבז' בו ללא חשבון, החלו חושבים בריצנות על המחיר.

החלל

פצצות על הראש

לפני כשנה הפתיע איש מדע גרמני ש' עבר לארצות-הברית, חורג פוֹרְבְּראוֹן, את מולדתו החדשה בהצעה מוזעזעת: להקים בחלל, מחוץ לתחום כוח-המשכה של כ' דוֹר־הארץ, בסיס צבאי. בסיס זה ירחף בחלל מעל לכדור-הארץ. המסתובב, יוכל לשלשל פצצות אטומיות על כל נקודה שירצה, כדרך חייל היושב על גג ומשלשל רמונייר על אויבו העומד למטה.

בשעתו חיך העולם. אולם החודש הודיע איש מדע גרמני אחר, "בסור" לחבריו כי אנשי המדע של ארצות-הברית כבר עוסקים בהכות בסיס חלל כזה. רוב אנשי המדע עדיין חייכו.

* אופן פעולתו: מטים את המראה הקטור, רה, המונחת על צי חופשי, לכונן השמש, מעמידים את הטיר על הכן, הנמצא במוקד הקרניים החוזרות.

עם הסופר הצרפתי ארמאן סאלקרו

"אמנות תעמולה - לא!"

ארמאן סאלקרו, שמחזהו "לילות הזעם" הוצג בהצלחה רבה על ידי ה"תיאטרון הקאמרי" וזכה לתגובות חיוביות (ואחת שלילית: לפי בקשת ראש הממשלה הרשומה ממקום אחד בשיח המלה "השתיו"), קיבל לראיון מיוחד את מיכאל אלמו, המסייר עתה באירופה המערבית. כתב אלמו:

האחרונים ועניין בריה. התרצה להעיר משהו בענין זה ?

ת לא. פרטי הפרשה אינם ידועים לי ועל כן לא אוכל לנ' מוט עמדה.

ש בישראל יש נטייה ב' קרב הסופרים והאמנים הצעירים להתארגן בחוגים מסוגים למדי' ולנקוט עמדות משותפות, בענייני אמנות ומדיניות גם יחד. האם יש לדע' תר, טוב באסכולות, או מוטב לז' לאמן להיות בודד ועצמאי ?

ת אינני סבור שיש רע באסכולות. אפסר להביא דוגמות רבות, החל מן הפלאיארד (המשוררים ה' רומנטיים במאה ה-19) ועד הסוריאליזם (בשנות ה-20). כפי הנראה, דורש הרעב האנושי שתהינה אסכולות, בהן יוכל ה' אמן להיעזר בחבריו. בצורה הגדולה ש' באסכולות המודרניות היא זו הנקראת "פריסאית": פיקאסו, גריס, בראק, לג' ואחרים. כמובן, שכאשר חסר הכשרון אין כל תועלת באסכולה.

דבר אחד מדאיגי: אתה מרבה לבר' על הפוליטיקה. נכון, תופתנו היא פ' ליטית. אבל בעיית האמנות היא גם בעיית הצורה והרעיון. אומנם, הגבולות מטוש' טשים: גם האמנות וגם הפוליטיקה עלו' לות להביא לידי שיחורור האדם. הכל מובחר ונדמה לי שאתם שמים את הדגש יתר על המדה, בפוליטיקה. אני בא עתה ניוגוסלביה וגם שם נתקלתי באותה ת' מעה.

ש מרבים לתקוף אצלנו את הפורמאליזם ש' צורות רבות זוכות לכינוי כ' שר מכנים אותן בתואר הזה. מה תאמר להעיר, מר סאלקרו, בענין זה ?

ת אין אמנות מבלי צורה. כך היה תמיד, מאז הפיסול וה' טרגדיה של יוון. אם תרצה, ונוס ממילו' הרי זהו פורמליזם טהור. הבעיה היא: האם הצורה חייבת לנצח את הרעיון ? ה' אם המהפכה הקוביסטית של פיקסו וב' ראק היתה מהפכה בשטח הצורה או רעיון ? לדעתי - בשטח הרעיוני. אבל יחד עם זה באה מהפכה גם בצורה. רבים מתקפים את הפורמליזם של המשורר מאלרמה, משום ששירתו מובנת למעטים, בעוד שהאמנות הגדולה מיועדת להמונים. אבל לא תמיד התהליך הוא מידי. יצירות פיקאסו אינן מובנות למעמד הפועלים, למשל, כי בכדי להבין את פיקאסו ל' להכיר את תולדות האמנות כולה. אם אנו מתכחשים, באמרנו "פורמאליזם", כי ה' יצירה מובנת תלמעטים בלבד - אני גורס פורמאליזם. אם הכוונה היא: כתיבה ו' יצירה מבלי ברורות בנושא - אני מת' ודל לוי. אבל אני מתנגד בתחלל גם לכ' היכה להמונים.

ברצוני להוסיף: במדינות רבות ישנה הכחנה ממשלתית של האמן. מזה אני חרד. מובטחני כי אילו פיקאסו היה רוסי לא היה מצייר את יצירותיו הגדולות - וזה היה כמובן, אסון גדול.

ש הזכרת את המלה "הכוונה". האם לדעתך מוטב או מסוכנת תמיכה ממ' שלתית באמנות ?

ת קיימת תמיד סכנה גדולה, ב' אם האמנות מתמכת על ידי הממשלה או אנשים פרטיים - מיצנטים

— כי אז האמן תלוי בגורמים אלה. ה' תה לנו דוגמה בצרפת: קורניי, המחזאי בן המאה ה-17, היה תלוי בחסדי הרוזן באותה תקופה - רישלייה. הדבר היה בעוכרי המשורר, כי תחת לכתוב כמו שהספיר, כלומר - לתת חופש לדמיונו, נאלץ להישמע להוראות רישלייה ולכ' חוב בגבולות הצרים של הדראמה הקלא' סית הצרפתית. עזרת הממשלה יכולה להיות חיובית רק כאשר היא באמת ל' סופרים בני ימינו המיציגים את כל הזרמים ואת כל הדעות. אבל, אם המדינה תומכת רק באסכולה אחת, קיימת סכנה גדולה. אולי יש לי דעה קצת ר' מוטית, אבל אני חושש מפני האמן שהוא בעת ובעונה אחת גם פקיד המקבל מ' כורת.

ש מרבים לדבר אצלנו על אמנות מקורית וז' מית ודורשים מאמנינו התמסרות לנשאים מקומיים. התאזר, מר סאלקרו, מאחר שיש לך אפשרות לראות את המצב מ' מרחק. נוח, להביע את דעתך ?

ת קשה לי לתת תשובה. אילו היתה ישראל קיימת 300 שנה והיית מדבר על אמנות לאומית - היה הדבר מעורר בי רוגז. אבל זוהי מחלל ילדות שכל אומה צריכה ללקות בה, כפי הנראה. אשר לאמנות יהודית - המדה "יהודי" אין להם בעיני כל מובן. יש לי חבר טוב שמו "אברהם" ויחסי אליו הוא כאלו היה שמו צרפתי אופיני, כמו "ד'י באל" או "דופון".

ש מרבים לדבר אצלנו על סארטר ועל האקזיסטנציאליזם. תוכל להביע את דעתך על יצירתו של האיש ?

ת אני ידידו של סארטר ולדעתי הריהו פילוסוף גדול, הפיל' סוף הצרפתי הגדול ביותר בימינו. יציר' רותיו אינן קלות לקריאה, אבל גם הגל אינו קל לקריאה. סארטר הוא גם אדם בעל אומץ לב מוסרי רב. אינני יודע מה הי' הדעות לגבי ספרו על הבעיה היהודית, אבל יצירה זו מוכיחה כמה אמיץ האיש. הוא אדם שוחר שלום ושופע היים וזהו חתייה גדולה, להיות ידיר. יש לי הקושה שמדברים הרבה על "האקזיסטנציאליזם" הוא רעיון אנושי, "הייתי אני היושבראש". היה לי הרשעם, בהתבונני רעיון ? לדעתי - בשטח הרעיוני. אבל יחד עם זה באה מהפכה גם בצורה. רבים מתקפים את הפורמליזם של המשורר מאלרמה, משום ששירתו מובנת למעטים, בעוד שהאמנות הגדולה מיועדת להמונים. אבל לא תמיד התהליך הוא מידי. יצירות פיקאסו אינן מובנות למעמד הפועלים, למשל, כי בכדי להבין את פיקאסו ל' להכיר את תולדות האמנות כולה. אם אנו מתכחשים, באמרנו "פורמאליזם", כי ה' יצירה מובנת תלמעטים בלבד - אני גורס פורמאליזם. אם הכוונה היא: כתיבה ו' יצירה מבלי ברורות בנושא - אני מת' ודל לוי. אבל אני מתנגד בתחלל גם לכ' היכה להמונים.

ברצוני להוסיף: במדינות רבות ישנה הכחנה ממשלתית של האמן. מזה אני חרד. מובטחני כי אילו פיקאסו היה רוסי לא היה מצייר את יצירותיו הגדולות - וזה היה כמובן, אסון גדול.

ש ועתה, השאנה האחרון נים: נח: איזה מחזות מודרניים כדאי להציג על במותינו, כדי להכיר את התיאטרון וז' ספרות הצרפתיים ?

ת על שאלה זו לא אוכל להשיב. אבל אם בעת האחרונה הצג' תם רק יצירות של סארטר, אנזי רוסן, ומשלי - הרי שהתיאטרון הצרפתי אינ' נו משתקף על במותים בהיקפו המלא.

הסופר מהיר-התנועה המעשן סגריה אחר סיגריה, קבלני, כשהוא עטוף בגלימת ביקר בטרקלינו, שקירותיו מכוסים בת' בינות משל פיקאסו, חואן גריס, בראק ואחרים. אף על פי שהסופר הנודע היה טרוד מאד אותו יום - באותו ערב עמ' דה להערך הצגת בכורה של מחזהו האחר וון והשקנית הראשית חלתה פתאום - הקדיש לי שעה ארוכה מזמנו. את השאר לות והתשובות אני מוסר בזה כלשונן:

ש מר סאלקרו, אני פונה אליך דווקא כיון ש' דעתך יהיה מובטחני, משק ב' עיני האינטליגנציה הצעירה ש' לנו. רובה ש' אינטליגנציה זו היא שמאלית, לעתים קרובות שמאלית קיצונית, לאנשים אלה יהיה אמוץ בך, כיוון שאתה מ' קובר ע' השמאל הקיצוני הצר' פתי ודבריו מתפרסמים גם ב' עתון הקומוניסטי הספרותי "למר פראנסייז", המוכר היטב בארצי. שאלתי הראשונה היא: האם לדעתך האמן חייב להיות קשור בכל מאודו לבעיות חבר' תיות ?

ת איני סבור שהאמן חייב לה' יות קשור לבעיות חברתיות, אבל לדעתי האדם צריך קשור אלי' הן. דוגמה: עוד בטרם דיברו (סארטר וחבריו) על "ספרות ככולה" (לבעיות חברתיות) היה אנדרה גיז - איש האמנות הצרופה וחסיד הסימבוליזם - מתנגד גדול, ביצירתו, לעריצות ושומר את החופש. כאשר היה גיז בקונגו, אפריקה, נודעו למראה שנתגלה לעיניו. כאשר האדם שבאמן ככול לעולם ולמיר' לותו, כאורה של שניהם גם יחד, הדבר ניכר ביצירתו. אלא שחושש אני מאד מ' אמנות של תעמולה. אינני רוצה להביח פשהו או להתנצל על משהו. זאת לא איכל לעשות. אבל כמובן שאשר אני ה' במעמקי לבי, כאדם - זה ניכר ביצ' רתי.

אכן, עליך לזכור כי אני מדבר כאדם דחי במדינה בעלת מסורת ארוכה ובר' קופה שהיא, הגם שאיננה שקטה, לא טר' גית תחת שלטון הנאצים, בעת הכיבוש, לא הייתי יכול לכתוב תוך ארישות אל הסובב אחי. יכול אני להבין כי הכושה למשל, קשה לו שלא לכתוב מבלי להע' לות את בעיות גיוצו בראש מחשבותיו. יתכן כי גם הישראלי הצעיר, בשנות ה' שירים שלו, יחוש עצמו יותר ככול ל' בעיות גוצו, ובעיות נטפות ומקומיות, מאשר אני - הצרפתי בן החמשים.

ש ישנה נטייה, בקרב ה' אינטליגנציה הצעירה בישראל, להזהרות עם הנוש' מורחי. הדבר נובע גם מן המס' רת הסוציאליסטית של חלוצי המדינה וגם, אולי, מן העובדה שאנו נמצאים בקרבת מקום לגבול הסובייטי ובמקרה של מל' המת-עולם עקוים למצוא את עצמנו תחת שלטון סלטימי. ה' אם לדעתך הזהרות זו ש' האמן לגוש זה א' אחר רצויה ?

ת אני שונא מלחמה ואינני מא' מין אלא במלחמת מגן וגם מלחמה כזאת אינמה ונוראה בעיני. אר' למ בכל כוחי אתנגד לאיזה שהוא שלטון זר, אפילו שלטון של ידי. לצערי הרב, אנגליה וצופת לא התאחרת אחרי המל' חמה במטרת יצירת כוח שלישי באיר' פד, שיעמוד בין שני הגושים הגדולים.

ש האמונה בברית המוע' צות נתערערה במידת מה אצל רבים לאחר המשפטים

גבול היכולת, היא טפוס של נערה מצוירת על בונבוניירה, לא קיבוצניקית.

מקארתי וספר בישול

לשיא טיטמומה הגיעה הוליבור בהפקת **היין בנאי**, המספר כיצד מגדלת בחיקה משפחה אמריקאית טהורה נחש קומוניסטי, המייאם להרוס את אמריקה כולה. למשפחת ג'פרסון שלשה בנים. שני הצעירים שבהם הם מן הסוג האמריקאי הטיפוסי, אוהבי חיים וספורט. הבכור הוא תולעת ספרים מילדותו. השכלתו מקנה לו מקום ב"אחו המשרדים החשובים בחשבונין. אולם בליבו האדום של ג'ון מקננת מחשבה שחור'רה להרוס ולהרעיל את כל האנושות בקור'מוניזם. הוא כמעט היה מצליח לעשות זאת ולגרור למות שני אחיו שנשלחו לקוריאה — אלמלא אמו שתפסה אותו בקלקלתו, איימה ל'הסגיר אותו, אך השתעצה (יחד עם הקהל) רגע לפני כן. מה שלא מספיקה לעשות האם, עושים הקומוניסטים, הרוצחים אותו כשמת'בר להם שהוא עומד להסגיר את עצמו.

מפיקי הסרט ושחקניו קנו, עם הופעתם בו, את עולמם בעיני ג'ון מקארתי. קשה להאמין כי הלן הייס, שחקנית הבמה הגדולה ביותר באמריקה, תסכים לשחק בתפקיד האם המח'זיקה במטבח שני ספרים, ספר בישול וס'פר חניך עם פירושי מקארתי. מה שקל ל'הבין הוא מדוע מת גבור הסרט, רוברט ווקר, מיד עם סיום הסרטותו.

בקצרה

מבצר פרמה מאמצו הדל של כריס'טיאן (יצורים חמודים) זאק לתרגם את ספרו המצויין של סנדהל לשפת הקולנוע. מצ'טרף למאמץ נואש זה גם ג'ראר פילי — אך אינו מצליח להציל את הסרט (הארון'מאד) מכשלונו.

אהובת מוזולינו היא סילבנה מנג'נו, הלבושה, לאכזבת הכל, מכף רגלה עד'שיניה. השווד הוא אמדיאו נזארי. מל'ח הזהר ! אומרים ג'רי לואיס וסרח'העודף שלו, דין מרסין, בסרטם החלש. את'התפאורה מהווה קורין קלחה.

סרטים צינות במכנסים קצרים

סרט שיעורר, ללא ספק, הד ענק בארץ הוא **עושה לו הטיב**, שהוסרט כאן. ספור המעשה נוס על עולה ממחנות רכז בגרמ'ניה, עושה להטים ידוע בעבר, שלא השתח'ר לגמרי ממוראות העבר, מקבל התקפת עצבים כשארבעה קירות סוגרים עליו. אחרי שבשגנה תקף שוטר שראה בו נאצי, הוא נודד ברחבי הארץ, כשאליו מצטרף יתום מקומי. הנער יהושע (ג'וני וואלש) מתחבב מאד על הנס מולר (קירק דאגלס), המלמד אותו בדרך כמה תחבולות. בינתיים אין ה'משטרה הישראלית קופאת על שמריה (בני'גוד גמור למקובל), מחפשת אחרי הנס בכל רחבי הארץ. כאן נראים צילומים מקומיים יפים, המוכיחים כי נוף ישראל הוא פוטור'גני מאד. מולר ויהושע מגיעים לקיבוץ ב'גליל העליון, דרך שדה מוקשים. יהושע ער'לה על מוקש ושובר רגל. כל הקיבוץ נזעק לעזרה לרוקח את הילד ואת הנס. הנס פוקח את עיניו בחדר בו גוחנת עליו יפהפיה בלונ'דית בתסרוקת פודל, ובבגדי חאקי הדוקים מאד לגוף. זוהי יעל, חברת הקיבוץ. מתפ'חת ביניהם שיחה ידידותית. הנס מביע את רצונו לעזוב את המקום למרות שיהושע נש'אר בו. היא מוכנה ללוות אותו בדרך המסור'כנת עד התחנה. מול פטרול סורי הם מתגנש'קים, ויעל הקיבוצניקית אומרת שהיא רוצה בעל וילדים. משכנעת את הנס לשוב לקיבוץ.

אותו ערב מתקיימת במקום חגיגה גדולה לכבוד הפרות שהוזכרו למשק. סצנה מרהי'בה של ריקוד הורה לאור המדורה. הנס ויעל רוקדים ורוקדים, מסתחררים עד שהם נופ'לים לא בכוחה על השחת ומתנשקים. למח'רת, כאשר עורך הנס הצגה לילדים, יחד עם'חניכו יהושע, מגיע הברט (פול סטיוארט). הנס בורח לחדרה של יעל, מסתגר בתוכה, תופס את הרובה שלה ומאיים להרוג כל מי שיתקרב. אחרי שיעל מבטיחה לו מאחורי הדלת שהשוטר חי, ושהכל יהיה בסדר הוא יוצא החוצה, מבקש שירפא אותו. יעל מח'בקת אותו ברחמים.

הסרט המנסה להציג בעיות של קיבוץ'גלויות והשתרשות העולים בארץ, הוא טוב למדי בעיקר הודות למשחקו המשובח של קירק (צ'מפיון) דאגלס וצילומי המקום, המשוחזרים אוטנטית לעלילה. מילי ויטאלה, המסתובבת במכנסים חאקי קצרים עד קצה

אויצה מרטיני, וסוניה קסטל
ההתחלות : זמרים, רקדנים, בלריתות

באלט

אמנות יקרה, כרטיס זול

(ראה שער)

הקודם, שהאות הראשונה ממנו נשארה עדיין בשם הפירמה: וורנר) רוברט, מקורם מזכיר התמורת הישראלית, שפרש משרותה ב-1946 התמסר למקצועו החדש.

ההתחלה באה כמעט במקרה: הנספח ל'ענייני תרבות של הצירות היוגוסלבית ב'ישראל ראה פנה למשרד החוץ בהצעה להביא ארצה להקה של זמרי אופרה, במטרה להדק את קשרי התרבות של שתי המדינות. לפי המל'צת משרד החוץ פנה לרוברט, פתח בואת את הדרך לסידרה של הופעות אמנותיות שזכו להצלחה ולהערכה גדולה בכל רחבי ה'ארץ.

הבנה הדרית. "כל המעמדות וכל ה'גילים הולכים בארצנו לחיות בהופעות באלט. האנשים אוהבים זאת, כי זוהי אמנותם של'הם," אמר קרטימיר שיפוש, השחרחר ונעים'המראה, סטודנט לקומפוזיציה, המלחה את ה'להקה בניגית פסנתר בחזרותיה ובסינוריה, "משום שאני מבין אותם והם מבינים אותי," לפי ביטוייה. היה להנחתו על מה לסמוך: ב'יוגוסלביה, בעלת האוכלוסייה הגדולה פי 8 משל ישראל, קיימים 6 בתי אופרה לאומיים, 6 בתי-אופרה נוספים ולמעלה מ-80 תיאטרון'נים, בהם מוצגות שפע של הופעות בלט'למיניהן.

בניגוד למקובל בהרבה ארצות אחרות, אין אמני הבאלט היוגוסלביים מולזלים בריקודי'העם של ארצם, רואים בהם חומר אמנותי'פחות-במעלה. הם כוללים בכל הופעה מספר ריקודי-עם מעובדים באותו אמנותי ובכונ'עים בשלמות מקצועית. גם ההופעה בישראל כוללת ריקודי-עם אחד, ריקוד החופה, מן הח'לקים החזקים ביותר של התוכנית כולה, וש'תי יצירות יוגוסלביות מקוריות, פרי עיו'של הקומפוזיטור פראן לוטקה, אביו של אחד הרקדנים המרכזיים של הלהקה, ננאד לוט'קה.

במחזה, כוונות פוליטיות. אופייניים

הם הקטעים מתוך אהבה מימי הביניים, המ'בוסס על באלאדה של הינריך היינה, הכא'לאדה, המספרת מעשה תמים בנוסח מונגולי שהותקף על ידי הסרטרים הפראיים ונפל ב'קרב, לשיברון לב הנסיכה האוהבת את, נהפכה למחול באלט בעל כוונות פוליטיות שקופות למדי.

עם זאת מבוצעים שאר הקטעים, ברובם על פי מוסיקה רוסית, פרי עטם של צ'ייקוב-קי ופרוקופייב, שיצירותיו אהובות מאד ב'יר גוסלביה, כמו בעולם המערבי. אמר ננאד לוטקה: "אני חושב את הבאלט שיצירתי ב'סגנון מודרני, חסר-עלילה, על יסוד הסימ'פוגיה הקלאסית של פרוקופייב לאחת הטובות שביצירותי."

שעה שירד המסך על ריקעות הרגלים ה'אחרונות, לקול תשואותיו הסוערות של ה'קהל, שדרש תוספת, ניגב רוברט את מצחו המיוזע, אמר באנחה: "רק עכשיו אני עומד בפני התפקיד הקשה ביותר: לספק ליוגוסל'ביה לפי הסכם החליפין, להקה ישראלית ש'תציג את הווי ישראל במחול ובזמר."

הופעת רקדני יוגוסלביה הוכיחה, כי יהיה על הישראלים להתאמץ מאד, אם ירצו לספק ליוגוסלביה תמורה הולמת.

* 1950 : סוליסטים של האופרה הלאור'מית בב'לגראד; 1951 : להקת ריקודי-עם של האגודות המקצועיות היוגוסלביות; 1952 : להקת ריקודי-עם של אגודת הסטודנטים ו'ויר

"כשאני מתאמן יום אחד, אני מרגיש ב'זאת. כשאני פוסט על יומיים, מרגישים בכך'המבקרים. כעבור שלושה ימים מרגיש בכך'הקהל," אמר פעם ישה חפץ, הכנר הדגול, השבוע ראו תלמידה של הרקדנית מיא ארב-טובה בתל-אביב בשלוש נערות ושלושה בחור'רים שקיבלו דברים אלה ברצינות. הם הסתור'בו באולפנה של ארבתובה, תירגלו ללא הפ'נה, משך שעות רצופות, פואטה, טוריאן-לה, אנטישה ופאידה-בורה, ארבע תנועות יסור'דיות של הבאלט."

לא היו אלה נערים ונערות ישראלים, ה'חולמים על קאריירה מזהירה של באלט, אולי בהוליבור, והמוכנים להקדיש להגשמת ח'ייהם שעה-שעתיים על עבודה בשבוע. היו אלה, למרות גילם הצעיר, (הממוצע: 24), סוליסטים של להקת הבאלט של האופרה ה'לאומית בזאגרב, בירת קרואטיה. גם בשעת סיורם בישראל לא ויתרו אף ליום אחד על'מנה גדושה של אימונים, על אף עומס הור'פעותיהם.

אימונים בחשאי. הרקדנים היוגוסל'ביים

ביים רגילים לעבודה קשה. שלוש הנערות'היוגוניות, סוניה קסטל, נבנקה ביגין וזל'ה טיצה סטפאן, יד'דות משחר נעוריהן, החלו רוקדות בצוותא עוד בהיותן בנות 6. ההפסקה היחידה היו שנות הכיבוש הנאצי, מהן סבל'הבמיוחד סוניה היפה, היהודיה-למחצה. אולם אפילו אז התאמנו, כמעט בחשאי, אצל מרג'ריטה פרוימן, אלילת הבאלט הקרואטית, שר'בי ניסה אותן לאופרה בבוא השלום.

מאז עובדות השלוש בהתמדה, פרט לכמה הפסקות אישיות: נבנקה השתחררה נישאה לצלם סרטים ידוע, ילדה לו בת בשם בוקיה, שהיא כיום בת 3. גם זלטיצה הבלוונית נישאה, היתה לאם.

עבודתה באופרה הלאומית, השייכת למ'שלה אך נהנית מעצמאות אמנותית רבה, פו'חה להן אפיקים אמנותיים רחבים, ב'יוגוסל'ביה החדשה, בה האוכל זול והלבוש יקר כרטיס האופרה הוא מצרך המוני זול ב'יור. את הוצאות האופרה מכסה, בחלקו הגדול, הממשלה עצמה. אין הן מופיעות יותר מאשר שלוש פעמים בשבוע—דבר המסביר במקצת את העייפות שנראתה על פניהן שעה שישבו בחדרן הקטן, במשך הופעות ברחוב ריינה. כי בישראל הן מופיעות שש פעמים בשב'ע, משך שלושה שבועות. סיבה נוסף: החום הישראלי עולה בהרבה על מזג האויר הקריר במולדתן הקרואטית ההררית."

כמעט במקרה. קשרי התרבות בין ישראל ליוגוסלביה, שנהפכו לקבועים כמצט', הם כולם פרי עבודתו של אמרניו** זאב (השם

* טיבוב על רגל אחת עם בעיטה של השי'ניה, טיבוב ללא עמידה על הקרקע בכלל. קפיצה בה משתלבות הרגלים מספר פעמים באויר, טפיפה בצעדים זעירים רחפניים בק'צגת האצבשות. ** קרואטיה היתה שייכת לממלכה האוס'טרית, הפכה עצמאית בתום מלחמת העול'ם הראשונה אך צורפה בכוח לממלכה ה'יוג'וסלבית, בה שלט המלך הסרבי. המרשל טימי, שהוא עצמו קרואטי, הפך את קרואטיה ל'אחת משש הרפובליקות בפדרציה היוגוסל'בית. חמש האחרות: סרביה, סלובניה, מק'דוניה, בוסניה-הרצגובינה, מונטנגרו.

תנועה
מחנכים
עושה להלטים

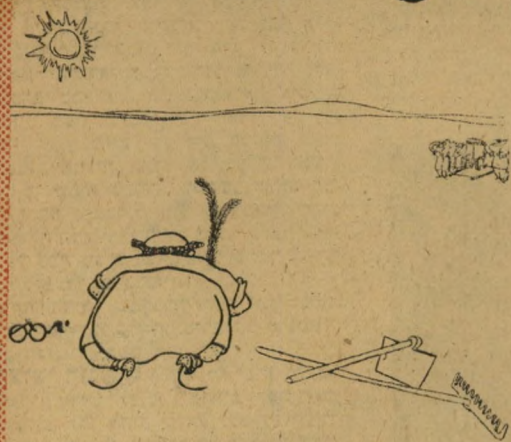
זלטיצה סטפאן ומידוק שפרמבוק

ההפסקות : מלחמה, נשואין, אמהות

העולם הזה 348

פיצוץ כהן חזק נאיר את הפאאר

7 חרבינו ראש, הרי עולם, עצרי מנשום, תכל! הרגע בא, הרה-גורל, מושיע וגואל. אלפים שנות גלות מרה חיכה לו ישראל - את בתוליך, השממה, חבר נמר חילל!

8 דבר דבר גדוד יש סוף, המאמץ כבר תם. מכריעתו על הקרקע חבר נמר אז קם, אך הקריה חזר נרגש, מפעל חייו הושלם, ובמוחו כבר התכשל נאום חדש, נפיום.

9 ונצח ישראל אזי ממרום שבתו הביט על בחר בניו, חבר נמר, דמעה גדולה השמיט ומלאכי שרת קפצו בהורה-מפוחית - חבר נמר גאל העם, את השממה הצמית.

4 מן הפינה האפלה בעומק הארון חולצה כחולה שלף בעוז, קרועה בצידיו שם עוד מסגרה שמור חזק האחרון של מכנסי הליון קצרים, חיקרים מהזן.

5 בצנע הוא רצה לצאת, אך חיש פשט הקנה. וברחובות צהל העם, שאג המוק גדול. שבוש חופש אז הוכרז - הן אין זה כתם יום חול! - חבר נמר יצא לקרב, נמר יצא לגאול!

6 בקרייזלר ובקאדילק, ליווהו חבריו, ששה פקידים אותו נשאו, קדימה למרחב! זעה נטפה, אך הוא לא חת מוגע ושרב, את העציץ אימץ אל לב, חיבק בשתי ידיו.

צייר דענו לוריא
הדיונים אורני

דפי מנגינת „מניאנה”
פזמון חוזר:
ראו-נא,
ראו-נא:
נמר כובש את השממה

1 הריעו, ארץ ושחקים! גמרי, תכל, הלל וגורי שממת דורות, את ארץ-ללא-צל כי בקריה העמלה, בועד הפועל חבר נמר יצא לקרב, הוא במלאכה החל

2 במשרדו הדל מדל, יושב חבר נמר. רעיון גדול הרה מוחו, כרעם מנסר הוא לא שקט, הוא לא רגע, באש חזון בוער את השפופרת הוא הרים, ואל תוכה דיבר

3 הוא לא ידע כיצד ואיך, אף רמז לא פורסם - אך כמשרד הופיעו חיש הכתבים כולם „מה יש לאמר, חבר נמר?” המראיין רעם, „האם מוגד אעמוד בזעק אדמת העם?”